

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

24 ללא פרסומות
 ללא חדשות
 ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במילי: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הצדיק הנסתר הרב יוחנן ג'אניאן זצ"ל הידוע כמחלק ההדסים - נולד בפרס. העניות בבית הוריו הייתה כה גדולה, עד שאפילו נייר לכתוב עליו לא היה. בעודו ילד התייתם מאביו ואימו. אחיו קיימו את צוואת הוריהם ודאגו להעלות את רבינו לארץ ישראל. האדמו"ר מזוועיהל, ר' שלמה גולדמן, לקח את רבינו תחת חסותו, והוא התעלה. רבינו הצטרף לחבורת 'תיקון חצות'. היו מתכנסים בכל לילה זקני תלמידי חכמים וצדיקים, שהיו בוכים את צער השכינה הקדושה. גם לאחר שנישא, העניות שררה בביתו, וכדי להחיות את נפשם היו קונים במשקל לחם יבש.

באחד הימים פנה אליו הרה"ק ר' אהרון ראטה (מ'שומרי אמונים) ואמר לו, כי עליו להביא הדסים לכבוד שבת המלכה - וכן עשה. רבינו היה מהצדיקים הנסתרים והרה"ג ר' אברהם אהרונביץ התבטא לא אחת על רבינו, בעת שיצא ר' יוחנן מביתו, ואמר: "כעת היה בביתי ראש ה-ל"ו הצדיקים, מוכר הבשמים". למרות עניותו היה בשמחה עצומה.

מקובל. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. ענוותן מופלא. הסתיר את ידיעותיו והיה מתבטא, כאשר ביקשו לערבו בענייני הלכה, כי הוא עם הארץ פשוט ואינו מבין, מה מבקשים ממנו! במוצאי שבתות העידו מספר מקורביו, כי דלתותיו היו נעולות, ולאחר שלחץ אחד מהמקורבים אמר רבינו, כי אליהו הנביא היה בביתו. על אף עניותו הרבה חילק סכומים עצומים לצדקה.

רבינו ידע את יום פטירתו ורמז לא מעט למקורביו על כך. הצדיק התקשר אליהם וביקשם, שיגיעו בזריזות לביתו. שם ברכם כאילו נפרד מהם. לאחר מספר ימים הבינו היטב מדוע נהג כך... כמו כן הדגיש, כי הוא מזרעו של מרדכי היהודי וכאשר התבקש ב-י"ג באדר ה'תשנ"ט (1999) לבית-עולמו, הבינו, את אשר דיבר. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

אביו: ר' חיים. **אמו:** מרת שרח. **אשתו:** מרת שרה (בת הצדיק ר' מיכאל כהן). **מרבתינו:** האדמו"ר ר' שלמה גולדמן מזוועיהל, המקובל ר' יעקב מונסה. **בניו:** ר' אלעזר, ר' יוסף. **ספריו עליו:** ירבי יוחנן מחלק ההדסים - תולדות חייו של רבינו וסיפורי הנהגות צדיקים נסתרים בדור האחרון - ח"א.

אחד מבני משפחתו של הגאון מרן ר' בן ציון אבא שאול זצ"ל סיפר בימי השבעה: "הייתה תקופה, שבה מרן ר' בן ציון אבא שאול לא חש בטוב וקיבל על עצמו, כי לאחר שיתרפא יערוך סעודת הודיה. לאחר זמן מה חזר ר' בן ציון לאיתנו, אולם שכח לעשות את סעודת ההודיה. לילה אחד חלם ר' בן ציון, כי ר' יוחנן ניגש אליו (באותה תקופה היה רבינו בן החיים) ואומר לו: "מה עם הנדר, אשר נדרת לערוך סעודת הודיה לבורא העולם?" וזירזו לקיים את הבטחתו.

למחרת, ר' בן ציון הלך במעלה רח' עזרא בירושלים והנה רואה הוא מולו את ר' יוחנן הפונה אליו ואומר: "מה עם הנדר, אשר נדרת לה' כאשר תבריא?". הגאון הרב בן ציון נדהם, וכמובן, קיים את הבטחתו. מני אז פעמים מספר ניגש לרבינו וביקש ממנו, שיברכו - והוסיף, כי מוכר הבשמים אינו איש פשוט כלל.

יפר ר' ישראל גליס: "היה לי ידיד מבוגר בשם ר' אריה.ג. זצ"ל, אשר שנים רבות התקשה למצוא את בת זוגו. באחד הימים לקחתיו לבית רבינו ושחננו בפניו את צערו של בחור זה. ר' יוחנן יעץ לבחור הנ"ל, כי יפתח גמ"ח לחלוקת תבניות ריקות של ביצים עבור סוחרי ביצי משק, למרות שלא היה מובן מהו הסוד בדבר, קיבל הבחור את דבריו והחל לעסוק בכך.

בכל יום נהג לאסוף תבניות ריקות רבות, ולאחר מכן היה מניחם בישיבת 'עץ החיים' ובזמנו הפנוי מכר בפרוטות לסוחרי ביצים. והנה סובבו מן השמיים, כי במהלך עיסוקו בחלוקת התבניות הכירוהו בעלי משק שונים, ולאחר זמן קצר בא בברית נישואים עם בתו של אחד מבעלי משק ביצים מהגדולים בארץ, או אז הבין, מדוע יעץ לו ר' יוחנן לעסוק בחלוקת תבניות ריקות.

מקורבו, ר' ירון לוי אשר זכה לקחת את רבינו ברכבו בשנותיו האחרונות למירון סיפר, כי בהיותו נער, החליטו הוא וחבריו לעשות מעשה נערות ורשמו על פתק שם של אדם אשר נפטר מן העולם. הם פנו לרבינו וביקשו ממנו להתפלל עבורו לישועה. הצדיק הביט בשם המופיע בפתק ושאל בתמיהה: "הוא עימנו?". מאחר שלא הבנו את כוונתו אמר לנו בצורה, שלא משתמעת לשתי פנים: "זה מן הנפטרים! הוא לא בין החיים!".

פ עם הגיע לרבינו אדם, שנזקק לעצה וברכה. בטרם יצא מבית הצדיק פנה אליו ר' יוחנן ושאל: "האם הנחת תפילין היום?". הלה התפלל והשיב כי כמובן הניח. אולם רבינו אמר: "התפילין פסולות! וגם שבע מזוזות בביתך פסולות!". למותר לציין, כי מדברי רבינו לא נפל דבר, ולאחר הבדיקה גילה, שהתפילין פסולות - וכן כל שבע המזוזות שבביתו התגלו כפסולות!

האדמו"ר רבי אליעזר מנחם מנדל בידרמן מלעלוב זצ"ל - נולד בלוב שבפולין בשנת ה'תקפ"ז (1827). ביום שנולד, ישב אביו ליד השולחן ונרדם. כעבור רגעים אחדים הקיץ וסיפר את החזיון הנפלא: "זה עתה נראו אליי שלושה צדיקים מגדולי עולם, הפצירו בי לקרוא את שם הילד, שיוולד לי על שםם. נתתי את הבטחתי רק לשניים מהם, הלא הם: הרה"ק רבי אלעזר מליז'נסק (בנו של ר' אלימלך), ור' מנדל מרימינוב. לצדיק השלישי לא הבטחתי, לכן לא אגלה לכם, מי היה". באותו רגע שסיים ר' משה דבריו פרצו הנשים לחדרו בקריאות שמחה וצהלה ובשרו אותו בבשורת מזל טוב כי נולד לו בן, אותו קרא הרבי בשם: אליעזר מנחם מנדל.

שקדן נפלא ומתמיד עצום עד כדי סיכון בריאותו. מרוב שקידתו היה מסובב את מורה השעות אחרנית, כדי שרבו ילמד אותו יותר. בשנת ה'תרי"א (1850) עלה לא"י. לאחר פטירת אביו כיהן כאדמו"ר חסידות לעלוב בירושלים. ענותן. צנוע. גדולי ירושלים וגאוני הדור העריצו אותו. מפורסם בצדקתו וקדושתו, ורבים מישראל נושעו ונרפאו ע"י תפילותיו. בעל רוח-הקודש.

התנסה בניסיון העוני ואישתו הייתה שופתת סיר על האש ומבשלת מרק סובין' ובו שוברת את רעבון ילדיה. מרוב בושה וכדי לכסות על הדלות, ששררה בבית, הייתה רעייתו שופתת על הכירה בכל יום שישי סיר מלא מים ומכסה אותו בנייר.

היה מלומד בייסורים קשים, אך מעולם לא התלונן, ופניו הפיקו אושר תמידי. תפילותו הייתה מרעידה כל לב. הקפיד על תפילת הערבית בכל יום ליד הכותל המערבי. תפילה זו הייתה נמשכת אצלו זמן רב, ולרוב כשלוש שעות ויותר. עמד על רגליו בגשם העז או כאשר פתיתי שלג נערמים עליו, והיה ניצב ללא ניע, תפוש שרעפים ואחוז דביקות עיניו כלפידים, וזאת על אף התנכלויות התושבים הערביים. נפטר ב-ט"ז אדר ב' ה'תרמ"ג (1883). חי כ-56 שנים. ציונו בהר הזיתים.

אביו: האדמו"ר רבי משה. **אמו:** מרת רבקה רחל. **אישתו:** מרת פייגא מאטיל (בת ה'יהודי הקדוש' רבי צבי בן ה'חווה מלובלין'). **בניו:** האדמו"ר רבי דוד צבי שלמה (ר' דודל), ר' ירחמיאל יוסף, ר' אלתר אברהם בצלאל נתן נטע, האדמו"ר מסוסנובצא בפולין. **בנותיו:** מרת דבורה גאלדא (נישאה לר' יהושע מנחם אהרן אדלר, ובזוו"ש לר' רבי מאיר קרקובסקי אדלר), מרת שיינא עלקא (נישאה לר' שמואל שמעלקא הלוי הורביץ). **אחיו:** ר' יצחק דוד.

יסורים רבים סבל הרה"ק. מדי שנה ביום הכפורים היה מקבל ייסורים על עצמו ואומר: "אפילו ע"י ייסורים וחולאים רעים". ואכן סבל כל ימיו. היו ימים ומחלותיו החריפו, עד שמקורביו חשבו שקרב קיצו. פעם בהיותו בן שלושים היתה לו דלקת בכבד, וכפסע היה בינו ובין עולם הבא. לא הועילו כל התרופות, הרופאים התייאשו מחייו. אמו הצדקנית בת היהודי הקדוש הכריזה, כי היא נותנת לבנה במתנה עשרים וחמש שנים, שיש לה עוד לחיות עלי אדמות. ועוד באותו שבוע נפטרה אמו, כשבנה הבריאה וקם ממיטתו וחי עשרים וחמש שנים נוספות.

ביום כיפור או ט' באב היה צועד בפוזמקאותיו וחולץ נעליים עד שהיה מגיע לרחבת הכותל, למרות שהיה עליו לעבור בסמטאות של נוכרים. פעם אחת ארב לו ערבי בן בליעל ואמר להשביע את צימאון הדמים שלו ברבי. הוא ידע כי ללא נעליים לרגליו עושה הרבי את דרכו אל הכותל המערבי ביום זה, ומשום כך פיזר לאורך כל הדרך שברי זכוכית ואבנים חדות, כדי שהרבי יצא פצוע וזב דם ברגליו.

זממו יצא לפועל בצער ובכאבים עשה הרבי את דרכו והגיע לכותל המערבי פצוע ובשר רגליו שסוע. הוא לא סיפר על כך לאיש, אך בחזרתו לביתו שלח לקרוא אליו מניין אנשים וביקש מהם את הסכמתם למותו של הערבי הרשע. הם הסכימו בפה מלא, ומיד הציע להם הרבי: "בואו ונראה מה היה בסופו של בן הבליעל". ליוו האנשים את הרבי לביתו של הערבי, ובבואם מצאו אותו מושלך על הארץ כפגר מת.

○ יפר הגה"צ ר' מרדכי אהרן שנברגר שליט"א ששמע מאביו זצ"ל ששמע מהרה"ק ר' דודל בידרמן זצ"ל שסיפר כי כשהיה ילד קטן שלח אותו אביו הרה"ק ר' אלעזר מנדל לקנות יין, ועל הדרך בחזרה לביתו נטפל אליו ערבי וציער אותו. בליל שבת כשלקח ר' אלעזר מנדל הכוס יין בידו, הניח הכוס על השולחן, ושאל את בנו ר' דודל: "מה אירע לך בדרך?", ענה בנו: "כלום", מכיוון שלא זכר מה שהיה.

לקח עוד הפעם הכוס בידו הקדושה ועוד הפעם החזיר הכוס על השולחן ושאל: "מה אירע לך?", אולם בנו עדיין לא זכר. עד שאמר לו אביו: "היזכר במה שאירע", עד שסוף כל סוף זכר, וסיפר לו המעשה עם הערבי. הסביר אביו: "ראיתי, ששם 'הויה' אינו זורח על היין. הבנתי. שמשו אירע". (שיח זקנים)

רגיל היה רבינו ללכת יחד עם משמשו לכותל המערבי. שעות ארוכות עמד במקום זה והתפלל. גם כשהיה גשם שוטף עמד כך והמשיך בתפילתו. פעם אחת בליל שבת, עמד בכותל והתעכב בתפילה. בסביבה היו ערבים, שהחליטו להתנכל לצדיק. הם פנו לסמטה הצרה, שמתוכה היו רגילים לצאת לישוב היהודי. הם שמו לאורך הסמטה קרשים רבים והציתו אש כדי למנוע ממנו מעבר לחזור לביתו. כאשר סיים הרב את תפילתו, ובאו לסמטה, נבהל השמש כשראה את האש המתלקחת מחמת הסכנה להישאר באישון לילה במקום אפל, אשר אין דרך לנטות ימין ושמאל ולא ידע מה לעשות, כי עדיין לא קידש את השבת. רבינו נשאר מספר רגעים בהתעמקות הנפש והסתכל השמימה ועיניו סגורות, ולפתע פתאום כבתה האש בהשאירה את העצים הערוכים שהיו יכולים לבעור עוד זמן רב. ויהי לפלא בעיני הסובבים.

חזיונות רבים וגילויי שמיים היו לו לרבי אלעזר מנדל, ומסופר, כי פעם אחת קבע עם מקורביו שיסעו לעיר חברון למשך מספר ימים, וכאשר הגיעה העת לחזור ניגש אליו משמשו ואמר לו, כי הגיעה שעת החזרה. לתדהמתו השיב הרבי: "ואיך אוכל לחזור והאבות הקדושים עדיין לא נפרדו ממני?".

כשנפטר אביו הרה"ק רבי משה מלעלוב בירושלים בסמוך לגופו הקדוש ישבו בניו הקדושים: רבי יצחק דוד ורבי אליעזר מנדל, ומיררו בבכי במשך שעה ארוכה. לאחר מכן הרכין רבינו את ראשו, התקרב לאביו, ולפתע הרים את ראשו, ופנה לאחיו הבכור ואמר: "עכשיו גילה לי אבא, שרצונו שיהיה מקום מנוחתו ליד קבר זכריה הנביא". עוד הם מדברים ולבית נכנס חכם ספרדי, אשר מצא לתדהמתו את הרבי מוטל על הארץ, החכם סיפר לבניו, כי הוא קנה את הקבר שבד' אמותיו של קבר זכריה, אלא שלפני שעה קלה נרדם בביתו. בחלומו נגלה אליו אביהם ר' משה וביקש ממנו לוותר למענו על המקום. והוא מוכן ומזומן לעשות רצון קודשו של הצדיק. בני הרבי ראו בכך אות פלא מן השמיים, ועוד באותו יום הובא הרבי ר' משה למנוחת עולמים בד' אמות של קבר זכריה הנביא אשר בשיפולי הר הזיתים (פרי קודש הילולים)

מי חולי מחסור וייסורים היו ימיו של רבי אלעזר מנדל בעיה"ק, ומסופר, כי פעם אחת נתגלה אביו, הרה"ק ר' משה לידידו הרה"ק ר' נתן דוד משידלובצא בחלום הלילה ואמר לו: "יש לי בירושלים בן, שהוא בבת עיני, ואתה יושב לך פה ואינך מתעניין במצבו?", מיד החל ר' נתן לאסוף כספים עבורו, וכתב לרבי אלעזר מנדל שהוא שולח לו כספים בציווי אביו כדי מחייתו, אך רבי אליעזר מנדל החזיר לו חלק מן הכסף וביקש שיקנה לו ש"ס דפוס אמסטרדאם וישלח אליו, ואכן כן עשה ר' דוד. כשנשלח אליו כסף רב מידידו, חשב בטעות, שהם לעניי עיר הקודש, וחילקם עד לפרוטה האחרונה, וכשנתבררה הטעות, לא רצה לקבל בחזרה את הכסף, אלא שש ושמח שהיה בידו להחזיק את עניי ארץ ישראל מכספו הפרטי!

מעשה והייתה שנת בצורת בירושלים, אנשים רעבו ללחם ומזון, וכן היה מחסור גדול בפחם. כולל ורשה, ובראשם רבה של קאליש הגאון רבי מאיר מקאליש, הצליחו להשיג כמות מסוימת של פחם לצרכי בני הכולל וערכו חלוקה רבתי, כל בני הכולל קיבלו מנת פחם, ורק על רבינו פסחו משום מה, הוא לא קיבל כלום והפחם בארץ ישראל באותם הימים - היה מצרך חיוני ביותר, בלעדיו לא ניתן היה לחמם את הבית. ויהי בלילה והגאון מקאליש שוכב על ערש יצועו, בא אליו בחלום הרבי מרן ר' משה ותלונה בפיו: "בחלוקת הפחם קיפחו את בנו הצדיק רבנו אלעזר מנדל", ומיד עם שחר תוקן המעוות.

בימי הרה"ק ר' אלעזר מנדל מלעלוב היו מיסיאנרן שרצו לחטוף אנשים לרשותם ולהמירם מדתם. מה עשו? ייסדו בית חולים גדול עם ציוד רפואי מהמתקדם והמשוכלל ביותר כדי למשוך אליהם את החולים. הכריזו הרבנים, שאסור להיכנס לבית החולים הנ"ל, וגם אסרו לקרוא לרופא שעובד אצלם בבית החולים.

פעם אחת כשהכין הרה"ק ר' אלעזר מנדל את עצמו לתפילת שחרית, והטלית היה כבר מונח על כתפו, פתאום נהיה נסער מאד, הוריד את הטלית מעל כתפו, ואמר לבנו ר' דדול שהיה אז עדיין ילד: "בוא עמי". והלכו לביתו של חולה אחד. כשנכנסו, מצאו אותו ישן, תחב הרה"ק ר' אלעזר מנדל את ידו תחת הכר של החולה, והוציא משם שני מטבעות זהב ויצא מן החדר, וזרקם לתוך מי השופכין של בית הכסא. לאחר מכן התברר המעשה, שהחולה לא עמד בניסיון וקרא לרופא של בית החולים הנ"ל, והרופא השאיר את המטבעות תחת הכר של החולה בכדי למשוך אותו אליהם, והרה"ק הרגיש כל זה ברוח קודשו, ומה שלקח בנו הילד עמו, כדי לחנך אותו ולהראות לו כמה צריכין להתרחק מהם. (שיח זקנים)

האדמו"ר הרב פינחס מנחם אלטר זצ"ל מגור - נולד ב-כ"א תמוז ה'תרפ"ו (1926) בפלניצה כבן זקונו של אביו, שהיה בן 60 בלידתו. כבר בעודו צעיר נחשב כעילוי ואחיו הגדולים התייעצו עימו לפעמים. נודע בכוח זכרונו. נמלט עם אביו מאירופה אחרי כיבוש פולין על ידי גרמניה, ובשנת ה'ת"ש (1940) עלו לארץ ישראל. התפרנס מניהול חנות ספרים עד שנת ה'תשי"ז (1957) בה מונה לראשות הישיבה בידי אחיו, ר' ישראל, שכיהן אז כאדמו"ר מגור. עקב ענוותנותו והתבטלותו בפני אחיו הגדול לא התפרסם עד אז כתלמיד חכם, אך הצלחתו כראש ישיבה ורמתם הגבוהה של שיעוריו העלו את ההערכה כלפיו.

גם כראש ישיבה הקפיד על קיום אורח חיים צנוע. כיהן כחבר נשיאות ונשיא מועצת גדולי התורה, וכחבר הנשיאות של מפעל הש"ס. בשנת ה'תשל"א (1971) התמנה ליו"ר אגודת ישראל. בשנת ה'תשנ"ב (1992) נפטר אחיו ר' שמחה בונים ורבינו מונה לאדמו"ר השישי של חסידות גור. **ענוותן. בעל רוח-הקודש. עזר רבות לזולת.** נפטר ב-ט"ז אדר ה'תשנ"ו (1996). חי כ-69 שנים. ציונו בירושלים בחצר ישיבת 'שפת אמת' סמוך לקבר אביו. על פי עדות המשב"ק התבטא לפני פטירתו: **"מיתת צדיקים מכפרת. כלל ישראל שרוי במצב קשה. צריך מסירות נפש בשביל כלל ישראל. אני רואה, שכאן קשה לפעול מלמעלה אפשר הרבה יותר לפעול"**. אחיינו ר' יעקב אריה אלטר משמש כאדמו"ר השביעי של חסידות גור.

אביו: האדמו"ר אברהם מרדכי אלטר (ה'אמרי אמת'). **אימו:** מרת פייגה מינטשא (בת ר' יעקב מאיר בידרמן). **אשתו:** מרת ציפורה (בת ר' אברהם מרדכי אלטר. נישא בשנת ה'תש"ו 1946). **מרבתי:** אביו, ר' אברהם מרדכי, ר' חייקל מילצקי. **ילדיו:** ר' יעקב מאיר, מרת אסתר ליפל, ר' משה בצלאל, ר' שאול (ראש ישיבת 'שפת אמת'), ר' יהודה אריה לייב (ראש כולל של חסידות גור ורב שכונת רוממה בירושלים), ר' יצחק דוד (ראש כולל להוראה בית המדרש גור, בבני ברק), ר' דניאל חיים (ראש כולל חושן משפט בירושלים). **מספריו:** **יפני מנחם**- דרשות על פרשיות התורה והמועדים (5 כרכים), על הגדה של פסח והגהות על הלבוש **יתורתך שעשועי**- פלפולים על פרשת שבוע **יפנינים נחמדים**- ענייני פורים **יאוצר דרשות ומאמרים**- מדרשותיו **יפני שבת**- ענייני שבת **ישולי הגיליון**- הגהות על משנה תורה לרמב"ם וספר החינוך **מצותיך שעשועי**- ענייני בר-מצווה **יפני מלך**- ענייני נישואין.

באחת הפעמים פנה אדם לרבינו ושאל אותו, היכן לקנות דירה והרבי ענה: "חפש בניין שאחד השכנים בנה על הגג!". הלה הביע את פליאתו והרבי הסביר, שכיוון שהשכנים איפשרו לו לבנות, מכאן שזה בניין של שכנים טובים, שהם מוותרים אחד לשני, מפרגנים, בבנין כזה כדאי לגור! (מעובד מתוך 'נר לשולחן שבת')

"העבירו אותו כבר לטיפול נמרץ", סחו בני המשפחה בדאגה לרבינו, שבא לבקר את אביהם החולה. 'אומנם הוא היה בפנימית, אך מחלתו הכבידה, ואמש הועבר לטיפול נמרץ, כאשר המשמעות ברורה...!'

הרבי שמע את הדאגה בקולם, וגם ליבו – ליבם של ישראל, הרגיש בצערם. יהודי סובל נוראות ממחלה קשה, בני המשפחה סובבים סביבו כאובים ודאוגים, אכן, צרות עם ישראל מרובות... כשפניו המאירות נראו בשערי המחלקה, כבר התייצב במקום מנהל המחלקה, פרופסור ידוע שם, שקיבל קריאה דחופה, כי צדיק ידוע מגיע לבקר את מטופל פלוני. הרבי שוחח עימו בעניין, שמע סקירה רפואית מקיפה, בסיימה אמר הפרופסור באופן די נחרץ: **'ההערכה שלנו מותירה לו – במקרה הטוב – חודש ימים לחיות...'**

הרבי הקשיב לדבריו בכובד ראש, רק על מסקנת הדברים הייתה לו הערה קצרה: "בלי לפגוע בכבוד הרופא, אני דווקא חושב, שאולי ניתן לבטל את הגזירה..." אמר הרבי בקצרה וחתם את הדיון. אך נכנס הרבי לביקור בחדרו של החולה, מיד פרץ החולה בבכי מר. הוא סיפר לרבי את המצב הרפואי לאשורו ובמלוא כאבו, את ייסוריו הרבים ומכאוביו המתגברים, וגם את העובדה, כי הערכת הרופא ידועה לו, קשה ואכזרית ככל שתהיה... "רבי", בכה החולה והתייפח מרורות, "הן לצדיקים יש כוח לגזור, צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים. אנא, יגזור נא הרבי לבטל את דברי הרופאים, ולהחזירני לחיים תקינים ובריאיים!".

הרבי הביט בחולה המתייפח לפניו, ועיניו התמלאו רחמים. יהודי מתייסר, דינו, מבחינה רפואית, כבר נגזר, והוא נאחז בתקווה כטובע הנאחז בקש. "יש פעמים", אמר הרבי אחרי הרהור ארוך, "שגם לצדיקים אין כוח לשנות את הגזירה. במקום בו יש מחלוקת, אין לצדיקים כוח לגזור דבר וחצי דבר...". הרבי הגביה מעט את קולו והוסיף: **"אם יש מחלוקת, אם חסרה אחדות, אין כל כוח שיכול לבטל את הגזירה. יש להשקיע כוחות למנוע מחלוקת, ולחזק את האחדות. הביטו סביב וראו, אם יש משהו שנפגם באחדות, סכסוך או מריבה וכיוצא באלה. אם לעצתי תשמעו, השקיעו כוחות בנושא האחדות ואהבת חברים, ובעזרת השם תראו ישועה ורפואה שלמה"**, אמר הרבי, וחתם את הביקור...

בני המשפחה היו מופתעים, עד כמה קלע הרבי כחוט השערה לבעיה הבווערת. כבר מספר שנים, שסכסוך כספי מעיב על היחסים התקינים במשפחה, אח אינו מדבר עם אחיו, ואף בני הדודים אינם מחייכים אלה לאלה. סכסוך כספי גרם לתבערה גדולה, והמשפחה מפולגת ומסוכסכת... עכשיו ההוראה ברורה, וגם המוצא מהסבך הרפואי. אם הסכסוך נוצר על רקע כספי – הרי שזה בדיוק הרגע להבין, שחיי האב חשובים לאין ערוך יותר מכל הון שבעולם... **עוד באותו ערב, כינס אחד האחים את בני המשפחה כולה. כולם ויתרו, חלקם ויתורים מפליגים, אך סוף דבר, כולם יצאו שמחים ומאושרים, לוחצים ידיים ומאוחדים...**

מספר ימים אחר כך, החלה מסתמנת מגמת שיפור. המחלה הלכה ודעכה, אב המשפחה החל לשוב לכוחותיו... כשהשתחרר מבית הרפואה הולך על שתי רגליו, נערכה סעודת הוידה חגיגית בנוכחות כל בני המשפחה המאוחדת והמאושרת, שציינו יחדיו את נס הצלתו הפלאית של אב המשפחה, שחזר מטיפול נמרץ לחיים תקינים, והדהים את הרופאים...

האדמו"ר הרב אברהם מנחם דנציגר מאלכסנדר זצ"ל - נולד בלודז' שבפולין ב-ג' בתמוז ה'תרפ"א (1921). בילדותו גדל והתחנך בבית סבו (אדמו"ר בצלאל יאיר מאלכסנדר). בשנות השואה הושמדו רובם של חסידי אלכסנדר שהתגוררו בפולין ובראשם האדמו"ר יצחק מנחם מנדל דנציגר (בעל ה'עקדת יצחק'). בשנת ה'תרצ"ג (1933) כשבע שנים טרם פרוץ המלחמה הורה האדמו"ר בעל 'עקדת יצחק' לבן דודו ר' יהודה משה לעלות לארץ. ואכן עלו האב ורבינו לישראל והתגוררו בירושלים והאב קבע את מושבו בשכונת 'כנסת', שרידי החסידים שעלו ארצה הכתירו את אביו ר' יהודה משה כאדמו"ר.

בתחילה למד רבינו בישיבת עץ החיים והפך לאחד מאריות שבחבורה. לאחר מכן למד בישיבת בית יוסף נובהרדוק בירושלים. באדר ה'תשל"ג (1973) נפטר אביו ורבינו הוכתר לאדמו"ר ושימש כאדמו"ר השישי של חסידות אלכסנדר במשך כ-32 שנים. היה בן הבוודים שנשארו מיוצאי חלציו של הרבי הזקן זצ"ל לאחר השואה. כיהן גם כחבר במועצת גדולי התורה של אגודת ישראל.

נודע כבעל מופת. רבים פנו אליו ונושעו. שקדן עצום. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלא. אביו מעיד עליו כי בעניין כיבוד אב לא ניתן לספר כלל, והוא ממש צדיק יסוד עולם! נפטר ב-י"ז באדר ב' ה'תשס"ה (2005). בנו, ר' ישראל צבי יאיר הוכתר כאדמו"ר השביעי לאחר פטירתו. חי כ-84 שנים.

סבו: ר' יחיאל יוסף טיברג מפלאוונה (מצד אביו), האדמו"ר ר' בצלאל יאיר (מצד אמו).
אביו: האדמו"ר ר' יהודה משה טיברג מאלכסנדר (בעל 'אמונת משה'). אמו: מרת פרל (בת דוד אביו, ר' בצלאל יאיר דנציגר). **אשתו:** מרת אסתר לאה (בת ר' חנניה יוסף הלפרין).

מרבותיו: ר' בן ציון ברוק, ר' אלעזר מנחם מן שך, ר' יוסף דינקלס, ר' דב בעריש וידנפלד (הרבי מטשעבין). **בניו:** בנו, ר' ישראל צבי יאיר (האדמו"ר הנוכחי מאלכסנדר), ר' שניאור זלמן (רב בית-כנסת בארה"ב), ר' יחיאל.

בנותיו: מרת חיה סלבה ע"ה (נישאה לר' מאיר הלפרט), מרת מלכה (נישאה לר' דב זונאבנד, מורה הוראה וראש כולל מעייני הישועה ומח"ס נחל זרד), מרת שרה איטה (נישאה לר' חיים שאול טאוב, האדמו"ר ממודז'ץ), מרת ציפורה (נישאה לר' יעקב פרנקל, האדמו"ר מבוטושאן).

מספריו: **יאמרי מנחם** - דברי תורתו **יאמרים ואגרות** - שיחות חינוך שנאמרו במשך שנות הנהגתו לאברכים ובחורים

אחד מפרחי החסידים שבארץ ישראל נתבקש על ידי ידידו שהתגורר בחו"ל, כי ביום הולדתו יגיש 'קוויטל' (פתקא) לרבינו, ובו יכתוב את שמו ואת שם אמו לברכה. יום הולדתו של חברו חל ביום א' שחל המועד פסח. אי לכך, הקדים לרשום את ה'קוויטל' בערב פסח, כדי שלא יצטרך לכותבו בחול המועד. בהגיע יום הולדתו של רעהו, הכניס החסיד את ה'קוויטל' לקודש פנימה. רבינו נטלו בידיו, ובירך את השם המוזכר לטובה ולברכה.

כך נהג במשך שנתיים ימים. **בשנה השלישית פרח הדבר מזכרונו**, הוא שכח להכין ה'קוויטל' לפני החג. היות והיה זה 'דבר האבוד', החליט לכתב את ה'קוויטל' בחל המועד, והגישו לרבי. רבינו נטל ה'קוויטל' והתחיל לקוראו. לפתע הרים את עיניו הקדושות, ופנה לאותו חסיד: **"אין זה דבר טוב לכתוב בחול המועד, צריך לכתבו לפני יום טוב"**

שני סוחרים התעסקו במלאכת יבוא מוצרי שוקולד מאירופה לארה"ב. באחד הפעמים, כאשר פתחו את תכולת המשלוח בנמל, נדהמו לראות כי השולח מאירופה העיז להבריח בתוך המשלוח ארבעה משטחים גדולים של ארגזי יין. לא פחות ולא יותר. בראותם זאת צלצלו אליו וגערו בו, שהרי אם יתפסו זאת השלטונות, תישלל מהם מיידית זכות המסחר בארה"ב, אך הוא הרגיעם כי בחסדי שמים לא עלו על עקבותם ולא אירע מאומה. לא עברו עשר דקות עד שמתקבל טלפון מאת פקחי הנמל כי בעוד רבע שעה הם מתעתדים להגיע לערוך בדיקה, וכי עליהם להשאיר את המחסן פתוח.

הסוחרים לא ידעו את נפשם מרוב בהלה, שכן המשטחים היו בקידמת הקונטיינר, ולא היה ניתן להזיזם ולהסתירם (שכן מדובר בארבעה משטחים גדולים!). מה גם שמדובר בזמן קצר כל כך. תיכף ומיד התקשרו אל רבינו וסיפרו את אשר אירע, הרבי ברוגע ובשלווה הרגיעם, כי אין מקום לדאגתם: **"היום ראש חודש, 'עיניים להם ולא יראו'!". הם ניסו להבהיר, כי אין מדובר בבקבוקים אחדים של יין, אלא במשטחים גדולים שלא שייך שלא לראות אותם, ואין איפוא להחביאם, אך רבינו עמד על שלו וחזר ואמר: "עיניים להם ולא יראו!"**

כעבור רבע שעה הגיעו ארבעה פקחים. הם החלו לספור את ארגזי השוקולד, אחד לאחד, לבדוק אם מספרם מתאים את המספר, שהוצהר עליו. כל פקח ספר את הארגזים שלצד אחד של הקונטיינר, כשגבם כל העת לעבר משטחי היין שהיו באמצע הקונטיינר, מבלי שיביחנו בו. עם סיום הספירה יצאו החוצה, **אלא שאז הודיע הפקח הראשי, כי משהו לא מסתדר לו, והורה לכולם להכנס ולספור שוב**.

כך ספרו את תכולת המשלוח מספר פעמים, כאשר 'עיניים להם ולא יראו' את משטחי היין הגדולים שלנגדם. בצאתם אמרו לסוחרים, כי הם יכולים לסגור את המחסן, כשהפקח הראשי מוסיף: **'זודע אני כי משהו כאן אינו כשורה, אך איני מצליח לעמוד על כך. היזהרו מעתה והלאה, שלא יתפסו אתכם על משהו בלתי חוקי'**. (ליקוטי רשימות)

הרב גרשון לפידות זצ"ל - נולד בשנת ה'תרל"ח (1878) ביאסי שברומניה. בהיותו כבן שלוש עלתה משפחתו לארץ. למד בישיבת 'תורת חיים' במשך שנים רבות ולאחר מכן היה מראשי הישיבה. לצורך קיום הישיבה נסע מספר פעמים לארה"ב כשליח לאיסוף תרומות. בשנת ה'תר"ע (1910) נבחר לאחד משבעת מנהלי כולל רומניה. היה מעוררי הירחון התורני 'אהל תורה' (לצד ר' ישעיהו זאב ויונגרד, מראשי ישיבת עץ חיים, הרב שמשון אהרן פולונסקי והרב משה אריה לייב שפירא). התכתב רבות בדברי תורה עם עמיתיו (הרבנים הגאונים ר' שלמה זלמן אוירבך, ר' אברהם זיידה הלר ור' משה קלירס).

פרסם מאמרים תורניים רבים בכתבי עת שונים. התפרסם בהתמדתו בתורה ובכך ששקד ללמוד תורה למרות שחי בעניות רבה וכן מסופר עליו שהיה מסיים את הש"ס כל תשעה חודשים. ענותן מופלא. בעל חסד. בשנת ה'תש"ח (1948) לאחר פטירת ר' שמשון אהרן פולונסקי ('הרב מטפליק'), כיהן כרב שכונת 'בית ישראל' בירושלים, תפקיד בו כיהן עד פטירתו וכן מילא את מקומו של הרב מטפליק בבית הדין של אגודת ישראל. נפטר בי"ז אדר ה'תשט"ז (1956). חי כ-78 שנים. ציונו בגבעת שאול בירושלים.

אביו: ר' חיים יצחק (מחסידי רבי אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט). **אמו:** מרת שיינדל. **אישתו:** מרת דבורה. **מרבתי:** ר' בצלאל ישעיה ברנשטיין ('הדיין הירושלמי'). **מילדיו:** מרת חיה בלומה (נישאה לר' לייזר לוצקין). **חברותא:** ר' יצחק ירוחם דיסקין (ממנהיגי העדה החרדית בירושלים), ר' שלמה אטיק ('הלמדן הירושלמי'). **מכתביו:** **ימשנת רבי גרשון** - תשובות, חידושים וביאורים. **יקונטרס לפיד אש** - חידושי תורה. **נחלת עמ"י** - בנספח מופיעים חידושים וביאורים במסכת עירובין ובעוד סוגיות בש"ס. **המתמיד הירושלמי** - קורות חייו.

הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל מספר על אנשים מיוחדים במלחמת ה'תש"ח (1948): היה זה בתקופת ה'פגזים', מלחמת תש"ח, שכונת מאה שערים והסביבה היו בחזית המלחמה. חיילי הלגיון הירדני עמדו על חומות ירושלים, לועי התותחים כוונו על השכונות המאוכלסות, וירו אלפי פגזים שזרעו הרס רב והרגו יהודים רבים ללא אבחנה. ענני אש היתמרו ודם נשפך כמים בחוצות ירושלים.

מצבן העגום של המשפחות שנתרו בעיר היה קשה מנשוא: חוטי חשמל נותקו, חושך ואפלה שררו בכל העיר, מים לשתות - אין, אנשים שעמדו בתור כדי לקבל פח מים ממחלקי המים, נפגעו מכדורי המוות של הצלפים הירדנים. מי שהייתה לו האפשרות, ברח לערים במרכז הארץ, ומי שעלה בידו - ירד למחתרת. בשכונת בתי ויטנברג היה מרתף יין של משפחת ויטמן. כשלוש מאות אנשים הצטופפו בתוך המרתף, ובתוכם גם אני ומשפחתי ושלושת ילדיי הקטנים, שהתחלקו ביניהם במזרון אחד שהיה מונח באחת מפינות המרתף, המצב היה איום ונורא, התנאים קשים ביותר, הילדים ביקשו אוכל, ולא היה מה לתת להם.

באחד מימי ההפוגה, כשנדמה היה ששורר מעט שקט, **יצאתי לבדוק, אם ניתן להשיג בקבוק נפט, כדי שיהיה אפשר לבשל תבשיל חם לילדים. לאחר עמל וטרחה הצלחתי להשיג בקבוק נפט. עטפתי את הבקבוק בנייר ופניתי לחזור למרתף.** בדרכי פגשתי את הגה"צ רבי גרשון לפידות זצ"ל, והוא פנה אליי בשאלה: "מה אתם מחזיקים ביד?" סיפרתי לו שב"ה הצלחתי להשיג נפט לאחר מאמץ רב. **רבי גרשון פרץ בבכי וכך אמר בצער רב: "זה כמה לילות, שאני עומד עם הגמרא ברחוב, ומתאמץ בכל כוחי ללמוד לאור הלבנה! עיניי התנפחו מרוב מאמץ, אנא חוס עליי ועל נפשי והענק לי בבקשה כוס אחת של נפט!"**

בראותי את גודל צער, הרגשתי, שזה עניין של 'פיקוח נפש', מילאתי לו כוס מהנוזל היקר ונתתי לו במתנה. למחרת בבוקר ניגש אליי אחד משכני במרתף ואמר לי: "אורח חשוב ורם מעלה ממתין לכם למעלה בכניסה". עליתי למעלה, ואת מי אני רואה? את הגה"צ רבי גרשון, שהטריח את עצמו לבוא עד לכאן. רבי גרשון פנה אליי בשאלה תמימה: "**אולי יש לכם עוד כוס מהנפט?**", לא האמנתי למשמע אוזני והרמתי קולי בתמימה: "כיצד ייתכן שהספקתם כבר להשתמש בכל הכוס שקיבלתם רק אתמול?". ר' גרשון ענה בתמימות: "**מה אעשה? הכנתי פתילה דקה מאוד והכנסתי לתוך הכוס, וכך למדתי כל הלילה לאור הדק של פתילת הנפט, אבל מה אעשה, ומה אני אשם: הלילה עבר והנפט נעלם ונגמר...**". ראו מהי מסירות ללימוד התורה: חושך ואפלה, רעב וצמא, ורבי גרשון מתעלם מהכל ומחפש להמשיך ולהגות בתורה בכל דרך אפשרית.

בהתחלה התגורר בעיר העתיקה. עוד שם התפרסם ברוב שקדנותו וגאונותו. תדיר אחוז היה שרעפים, ולא חש בנעשה מסביב. "פעם פגשתי באבא ברחוב חב"ד, הולך כדרכו מהורהר מאוד בתורה" - סיפרה הבת מרת חיה בלומה - "והנה אני שמה לב, שלרגליו רק נעל-בית אחת... אמרתי לו: "אבא, ראה אתה לובש רק נעל-בית אחת"... והוא, כאילו מתעורר מחלום: "**מה, חסרה לי נעל?**".

עוד מגיל צעיר, מסרו אביו לידי הדיין הירושלמי "ר' בצלאל דיין" (ברנשטיין), שקיבל על עצמו ללמדו תורה, ומרוב חביבות אליו נתן לו לגור בביתו. הרבנית מרת ביילע (בתו של ר' יצחק טייטלבוים) אימצתו כבן, אך מה נדהמה, כשהבחינה שבכלי המיטה, שהיא מציעה לו, אין שום קמט. משמע, לא ישן עליהם כלל... היא עקבה אחריו, וראתה, כי אכן כך הוא נוהג; **הוא יושב ולומד עד לשעות המאוחרות של הלילה, וכשחוטפת אותו שינה הוא נסמך על השלחן, ישן קמעא, ושוב חוזר ללימודו.** עד זקנה ושיבה הוא ישן רק חלק מהלילה, עולה על יצועו בשעה עשר ונרדם עם גמרא על פניו, עד שעה אחת, אז הרב קם והולך ללמוד בבית המדרש.

בימי האבל על אשתו מרת דבורה (נפטרה י"ז תמוז תשי"ב), לא יכל להתאפק מללמוד תורה. באו לפתע הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל וחתנו הגאון רבי חיים שמואלביץ, לנחמו, ולכן החביא במהירות את הגמרא מתחת לבית שחיו. הרבנים ראו זאת ועל כן קיצרו את הביקור, באמרם: "הבה לא נפריע לך ללמוד", בהזכירם את דברי הירושלמי, שכל הלהוט אחר לימוד תורה, מותר לו ללמוד בימי אבלו. הרי אלו חייו, "וחי בהם" ממש, וכלום מצווה אדם להקריב את חייו עבור מתו?! (הסיפורים מעובדים מתוך הספר 'המתמיד הירושלמי')

הגאון הרב ברוך שמעון סלומון זצ"ל - נולד ב-ה טבת ה'ת"ש (1939). עוד בצעירותו היה מפורסם בכל עולם הישיבות כעילוי אדיר. בתחילה למד בת"ת 'שארית ישראל'. דילג על כיתה ח' ועבר ללמוד בישיבה הקטנה ישיבת 'אור ישראל'. בהיותו בן 13 עבר ללמוד בישיבת חברון בירושלים. לאחר נישואיו עבר להתגורר בפתח תקווה. בשנת ה'תשכ"ה (1965) בהיותו כבן 27 שנים הקים את ישיבת 'נחלת דוד' על שם אביו בכפר אברהם וכיהן בה כראש ישיבה. לאחר פטירת אביו (שכיהן כרב שכונת כפר אברהם בפתח תקווה), נבחר לכהן כרב השכונה. בשנת ה'תשל"ט (1979) נבחר לרב האשכנזי של פתח תקווה ולאחר זמן התמנה גם לראש אבות בתי הדין לצד עמיתו הספרדי הרב משה מלכה. תפקיד אותו מילא עד פטירתו.

עמד בראש המאבק נגד פתיחת קולנוע בשבת. נעצר באחת ההפגנות ולאחר מכן אף נידון לעונש מאסר על תנאי. **שקדן עצום. שקוע יום וליל בלימוד התורה. המסירות נפש שלו לתלמידים היה משהו שלא בנמצא. היחס שלו לתלמידים היה ממש אבהי. ולכל בקשה של תלמיד התייחס כאל בקשה של בנו.** נפטר בערב שבת-קודש י"ז אדר ה'תשס"ט (2009). חי כ-70 שנים. ציונו בבית-העלמין סגולה בפתח-תקווה.

אביו: ר' דוד (הרב של כפר אברהם בפתח תקווה ועמד בראש ישיבת 'תורה ומלאכה'). **אימו:** מרת ציפורה (בת ר' ישראל אריה ספיר, מרבני פתח תקווה). **אשתו:** מרת רבקה (בת ר' ברוך מנדלבוים מתל-אביב. נישא בשנת ה'תשכ"ב). **חברותא:** הגאון ר' שלמה בקשט (בן דודו, מכהן כרבה של אודסה). **מתלמידיו:** הגאונים ר' שלמה בקשט (הרב הראשי לאודסה ואוקראינה), ר' שלמה כ"ץ (ראש ישיבת 'חברון כנסת ישראל'), ר' משה פינטו (ראש ישיבת 'פאר משה'), ר' יוסף וידמן (ר"מ בישיבת 'נחלת דוד'), ר' יונה ולר (ראש כולל 'בית הדסה'), ר' משה צוקר (ר"מ ישיבת 'תורה אור'), ר' מנחם תיק.

רבי דוד חנניה פינטו סיפר דבר מופלא על רבינו: רבינו היה ידוע בקנאותו לכבוד השבת. נפשו נסערה לשמוע שיש חילולי שבת בפרהסייה. הוא נלחם בכל כוחו לסלק תופעה זו מעירו. הקשר המיוחד שלו עם שבת קודש התחיל בעת שנולד. לידתו היתה בשבת קודש. אימו סירבה שיסיעו אותה ברכב לבית החולים. במסירות נפש אזרה כוח ללכת ברגל. גם פטירתו היתה בערב שבת.

מתנגדים רבים הרימו ראש. הם ניסו בכל כוחם למנוע מהרב להפריע להם בחילולי השבת, אבל עוצם קדושת השבת שבו, גברה על מתנגדיו. מידי שבת עמד מול מוקדי חילול השבת בעיר. בדמעות נשא דברים מרגשים חוצבי להבות אש על שמירת השבת. האמת הפנימית, הכאב העמוק ואור תורתו ויראתו עשו רושם רב, עד שהיו כאלו מן המחנה השני, שהצטרפו אל מאבקו של הרב.

כל מי שפגע ברב לא יצא נקי. מקרים רבים היו שכבוד התורה וכבוד השבת תבעו את עלבונם. גם מהמתנגדים למאבקו של הרב היו שהרגישו בכך ושיחרו אל פתחו של הרב לבקש מחילה. בתוך מחנה המתנגדים לשמירת השבת בלט במיוחד אדם דומיננטי ומרכזי, שהיה סוחף אחריו את ההמון ומסית אותם כנגד הרב והשבת. **אותו אדם הרהיב עוז להגיע עם קבוצת נערים לעבר בית הרב. ברוב חוצפתו חירף וגידף במשך דקות ספורות, באופן שהחריד את השומעים.** מעט מתלמידי הרב שנקלעו לאותו מאורע, היו משוכנעים, שלא יתכן כי אותו אדם יצא מכך נקי, אחד אף בא להתריע בו שהוא משחק באש ממש.

לא איחר היום עד שאותו אדם נרצח ל"ע באופן משונה ובלתי צפוי על ידי אדם, שהוא עצמו עזר לו. לאחר זמן מה, הגיע לביתו של הרב החברותא של יום רביעי בלילה, ללימוד שהתקיים מידי שבוע מהשעה שתיים-עשרה בלילה ועד השעות הקטנות של הלילה (בשעות אלו היה הרב מכין את השיעור הכללי שהיה מוסר ביום חמישי). **באותו יום התלמיד התקשה להיכנס לבית, כלב עמד בחצר בסמוך לדלת שנבח וחסם את הכניסה.** אחד מבני הבית פתח את החלון והציע לאותו תלמיד להיכנס מהכניסה האחורית. הוא סיפר שהכלב עומד כך כבר במשך כמה שעות. כדי למנוע את כניסתו לבית הם נכנסים מן הצד השני.

התלמיד נכנס מהכניסה האחורית של הבית, ושקע עם הרב בלימוד הסוגיה במשך מספר שעות. כאשר קם לצאת, הרב ביקש כדרכו ללוות אותו החוצה. שוב נשמעו אותם נביחות ויללות משונות מן הכלב. התלמיד אמר לרב: "אולי מוטב שאצא מן הדלת השניה". הרב לא הגיב, פתח את דלת הכניסה ולעיני התלמיד, שניסה לשמור שהכלב לא יפרוץ פנימה, עמד מול הכלב ואמר לו: **"אני אומר עליך תהלים".** באותו הרגע נדם קולו של הכלב, שב לאחוריו ובריצה היסטרית רץ במעלה הרחוב ונעלם. כאשר התלמיד חזר לישיבה וסיפר את מה שראה, אמרו לו: "האם אתה לא זוכר שראש הישיבה (באופן חריג מאוד לסגנונו ועדינות דיבורו) אמר על אותו אדם- 'הני כלבי חציפי'. אדם זה נפטר ובא בגלגול כלב. הרב מחל לו ועבר על מידותיו ואף הסכים להיטיב עימו ולומר תהלים לעילוי נשמתו.

החברותא הגאון ר' שלמה בקשט (רבה של אודסה) סיפר על שקדנותו של רבינו: "הדבר היחיד שעניין אותו היה הלימוד. היה שקוע יום וליל בלימוד התורה. בזמנו היו מאבקים אדירים על פתיחת 'קולנוע היכל'. היהדות החרדית כולה התגייסה למאבק. רבינו ניהל אז את המאבק ביד רמה. לא פחד ממעצר או מכתבות עוינות בעיתונות. באותה תקופה הייתי החברותא שלו. הבית שלו המה 'ככורת דבורים', והוא, כאילו זה לא נוגע אליו. כאילו לא הוא מנהל את המאבק. כולו היה שקוע בסוגיה. זה היה מחזה נפלא. אני לא אשכח אותו לעולם".

אחד מתלמידיו סיפר: "אחרי שהיה מוסר את השיעור הכללי בליל יום כיפור עשה 'משמר' כל הלילה. גם שעות לימודו היו נדירות. אני הייתי חברותא שלו בשעה ארבע לפנות בוקר. כשהייתי מגיע אליו הביתה, הוא כבר היה שקוע בסוגיה והוא לא היה הולך לישון מוקדם".

הגאון הרב שמעון סופר מקרקוב זצ"ל - נולד בי"ג טבת ה'תקפ"א (1820) בפרשבורג. עוד כילד למד אצל אביו ונודע כעילוי ותלמידי אביו השתעשעו עימו. כשהיה כבן 17 שנים התחתן. לאחר נישואיו התגורר סמוך לאביו בפרשבורג. בשנת ה'תר"ב (1842), שנתיים לאחר פטירת אביו, עבר להתגורר למשך זמן מסויים בקרולה. בשנת ה'תר"ד (1844) התמנה כרב במטרסדורף ועמד בראש-ישיבה, תפקיד אותו מילא במשך 18 שנה. במהלך שנות כהונתו הציעו לו לכהן כרב בקהילות יארמוט וניקלשבורג אבל הרב סירב להצעה. בשנת ה'תרט"ו (1856) התבקש מקהילת פאפא לכהן כרבם, אבל גם כאן סירב. בשנת ה'תרכ"א (1861) התמנה כרבה של קרקוב כדי לעמוד מול ההשכלה, שכבר נתנה את אותותיה בעיר. מילא את התפקיד במשך 22 שנה עד ליום פטירתו. עקב כך ספג רדיפות רבות מצד המתנגדים לו.

בשנת ה'תרכ"ו (1865) פרצה מלחמה בין עסטרייך ואשכנז. מאות פצועים נשלחו לקראקא כדי שיתרפאו. רבינו התאמץ בכל כוחו והשגיח עליהם למלא את מחסורם. קיבל מאת קיסר אוסטריה, פרנץ יוזף הראשון, עיטור כאות הוקרה על כך. פעל רבות למען היהודים. בשנת ה'תרל"ט (1879) נבחר לחבר בפרלמנט בווינה. ממנהיגי היהדות החרדית בגליציה. ניהל מערכות ציבוריות לחיזוק ענייני היהדות. לשם מטרה זאת יסד את אגודת 'מחזיקי הדת' בגליציה וביטאון שבועון בשם מחזיקי הדת. יחד עם ר' אהרון מרקוס הקים את ארגון 'ראש פינה'. **סבל מעוני ומחסור. בעל רוח-הקודש. גאון בנגלה ובנסתר. כתב קמיעות. ענוותן מופלא.** נפטר בי"ז אדר ב ה'תרמ"ג (1883). חי כ-63 שנים. ציונו בבית העלמין היהודי החדש בקרקוב, לצד מצבת חתנו, הרב עקיבא קורניצר, שמילא את מקומו כרבה של קרקוב.

אביו: מרן הרה"ג ר' משה (ה'חת"ם סופר). **אימו:** מרת שרה-שרל (בתו של הרה"ג ר' עקיבא איגר). **אשתו:** מרת מרים (בת הגביר דב בר שטרנברג מקרולה. נישא בשנת ה'תקצ"ח-1838). **מרבתינו:** אביו, ר' משה. **ילדינו:** הגאונים ר' ישראל דוד שמחה, ר' שלמה אלכסנדר. **חתנו:** הגאון ר' עקיבא קורניצר (בן אחותו). **מספריו:** **מכתב סופר** - שו"ת ודרשות.

פעם אחת הגה"ק ר' שלמה אלכסנדר היה אצל הרה"ק רבי ישכר דב מבעלזא זיע"א. במהלך השיחה הרה"ק מבעלזא ביקש ממנו: "ספרו נא משהו מזקנכם, ה'חת"ם סופר ומאביכם רבי שמעון". ר' שלמה סיפר: "בפרשבורג היה המנהג, כנהוג בהונגריה העילית, שבשבת קודש לאחר תפילת שחרית, היו אומרים 'עלינו והולכים איש לביתו, לקדש על היין ולטעום מיני תרגימא. היו חוזרים לבית המדרש בשעה אחת עשרה לקריאת התורה ותפילת מוסף. היו גם כאלה, שהתפללו מוסף מיד אחרי שחרית, אבל לקריאת התורה הכל היו חוזרים להיות יחד בביהמ"ד".

"שבת אחת, כאשר רבינו התכוון לצאת מביתו ללכת לביהמ"ד לקריאת התורה, חלף על פני המטבח, והנה צדו עיניו את בנו החביב שמעון, שהיה כבן חמש או שש שנים. הוא עומד ליד אמו הרבנית, מושך בבגדיה, ושואל ממנה איזה דבר, ואימו מתעלמת ממנו ולא עונה. כעבור דקות ספורות, רבינו חלף שוב על פני המטבח, ושוב הבחין בילד שלא מרפה וממשיך לשאול, אלא שהפעם הרבנית מפטירה לעומתו בקוצר רוח: "חדל ממני והנח לי משאלותיך הקבועות". "כשראה זאת סבי, ה'חת"ם סופר, התעוררה התעניינותו לדעת מה הילד שמעון מרבה לשאול. הרב פנה אל הילד ואמר: "שימע'לע, הגד נא לי, מה שאלת את אמא? ". הילד הפיקח השיב: "אנחנו אומרים ב'קדושה': 'נקדש את שמך בעולם, כשם שמקדישים אותו בשמי מרום' - וכי מי מאיתנו שמע כיצד המלאכים שרים, מקדישים ומשבחים את שמו יתברך בשמי מרום, שנוכל להתאוות לשירתם ולכסוף לקדש כמותם?!"

"כששמע את הדברים, פניו של רבינו נהרו. הוא פנה אל בנו ואמר: 'נו, שימע'לע, הרי שאלה טובה שאלת. בוא עימי לבית המדרש'. שניהם הלכו יחדיו לבית המדרש. הם היו שם בקריאת התורה והתפללו מוסף.

בזמן חזרת הש"ץ, ה'חת"ם סופר לקח את בנו הקטן, העמידו אותו על גבי כיסא קרוב אליו ואמר לו: הטה את אוזניך אל הסטנדר, והחזק אותן שם'. כשהגיעה עת אמירת הקדושה, אוזני הילד היו אצל הסטנדר, כמצווה עליו, ועשה אותן כאפרכסת במהלך כל אמירת הקדושה. עם תום התפילה, ה'חת"ם סופר שאל את בנו: "נו שימע'לע, האם הקושיה עדיין קשה לך?" - "לא!" השיב הילד, כשעיניו בורקות, "כעת הכל ברור". "אמור לי, מה שמעת" - אביו ביקש לשמוע. הילד ענה: "בהתחלה שמעתי צעקות נוראות, ואחר כך שמעתי שירה יפה מאוד". כששמע מרן המהר"ד את המעשה, הפטיר ואמר: "פלא הוא האב, ופלא הוא הבן!" (מעובד מתוך 'ספרא דמלאכ')

רבינו נודע באהבת ישראל, שפעמה בקרבו להתפלל ולהושיע את חולי ישראל. פעם אחת באה אישה קשת רוח מרוסיה עם בתה, ילדה בת עשר שנים, שחלתה במחלה קשה. לאחר שהבריאה ניטל ממנה כוח הדיבור. האישה ביקשה מרבינו שיושיע אותה. רבינו ענה: "יש אדמו"רים צדיקי הדור, תפני אליהם ותיוושעי", אבל היא הגיעה אליו כל יום ודמעתה על לחיה. לאחר שהפצירה במשך מספר שבועות רבינו אמר לה, שבלייל שב"ק הילדה תהיה בשעת הקידוש בחדרו. רבינו קידש והילדה עמדה קרוב אליו. אחרי הקידוש רבינו אמר לילדה לברך על הכוס. היא אמרה ברכת הגפן ושתתה מן הקידוש. אח"כ רבינו אמר לאמא השמחה שלא תספר לאף אדם מה אירע.

בין הגאון ר' שמואל אהרון זצ"ל (אב"ד קראטשין, מח"ס 'בית אהרן' על הלכות גיטין) ובין רבינו שררה ידידות גדולה. ר' שמואל אהרון חלה קשות והובא לקראקא לצורך רפואה. חתנו הגאון ר' שלום ריינמאן מנאראל בא לרבינו להזכיר את חותנו. רבינו שאל אותו: "מדוע כשאני מתפלל על חותנו תמיד בא בפי השם 'אהרון שמואל' ולא 'שמואל אהרון'?" ר' שלום חקר אודות שם חותנו, ונודע לו כי כאשר נולד נקבע שמו: 'אהרון שמואל' וכשהיה ילד מחמת חוליו שינו את שמו ל'שמואל אהרון' ויהי הדבר לפלא. (רבינו שמעון סופר)

הרב יחזקאל (חצקל) לוינשטיין זצ"ל: נולד בורשה שבפולין בשנת תרמ"ה (1885) למשפחה שאינה רבנית. התייתם מאמו בגיל חמש. מחכמי פולין וארץ ישראל ומגדולי המשגיחים ובעלי המוסר בדורנו. שימש כמשגיח בישיבת פונוביז'. מנעוריו למד ולימד דעת אמונה ושתל בלב התלמידים יראת שמיים טהורה במשך חמישים שנים. גילה אהבה רבה לתלמידים. כשהגיע אליו תלמיד בנעלים רטובות, חלץ את שלו ונתן מיד לתלמיד.

היה לומד באולם הישיבה עם חברותא, אך מדי שעה היה עושה סיבוב באולם כדי לסקור את הבחורים, ולפעמים היה עוצר כדי לדבר עם מאן דהוא ואף מלטף את ידו להראות חיבה. בהגיעו לגיל בר מצווה שלחו אביו לעבוד מחמת קשיי הפרנסה והרב החל לעבוד כשליח במסחר. פעם אחת נגנבה כל משכורתו בהיותו בבית-המרחץ, וזה עורר אותו לחשוב על "אפסיות ענייני העולם הזה". לכן עזב הכל ונסע ללמוד בישיבת ראדין. לאחר מכן נסע לקלם ושם התחתן. מספרים עליו מעולם לא אחר, לא לתפילה ולא ללימוד. רק פעמיים זה קרה. לאחר שנולדה לו בת בביתו, ופעם בזמן הגלות לקיידאן. בשני מקרים אלו הגיע לפסוקי דזמרה.

בקלם סבל מעוני ובעיות בריאות. בתלמוד תורה שם, המשיך בעבודת הלימוד והמוסר היה ר"מ בישיבה לצעירים. בימי מלחמת העולם הראשונה נתבקש להחליף את ר' ירוחם כמשגיח במיר עד חזרתו. במלחמת העולם השנייה נדדה ישיבת מיר כשש שנים וגלתה ליפן ושנחאי. (בשנחאי תכננו להעביר את הישיבה לאיזור טנסין היות ושנחאי הייתה מופצצת, אולם הרב התנגד ולאחר מכן סיפר שהיו לו גילויים מהשמים על החלטה זו). בשנת ה'תש"ז נסע לארה"ב ובשנת ה'תש"ט שב לארץ. התגורר בירושלים כחמש שנים, ואמר שיחות בביתו ובישיבת מיר. לאחר פטירת הרב אליהו דסלר, הזמינו הרב יוסף כהנמן למלא את מקומו. בפוניבז', הרביץ תורה ויראה קרוב לעשרים שנה. נפטר ב-י"ח אדר תשל"ד (1974). חי כ-89 שנים. ציונו בבני-ברק (בחלקת פוניבז').

אביו: ר' יהודה. חתניו: ר' אפרים מרדכי גינזבורג (ראש ישיבת מיר בארה"ב), ר' ראובן יהושע גינזבורג (משגיח בפוניבז') **מרבותיו:** ר' ישראל מאיר מרדין (ה'חפץ חיים'), ר' ירוחם הלוי ליבוביץ (המשגיח ממיר), ר' נחום זאב זיו ור' צבי הירש ברוידא. **מתלמידיו:** ר' ראובן גינזבורג, ר' משה בנימין ברנשטיין, ר' ראובן מלמד, ר' שלמה וולבה, ר' גדליה אייזמן, ר' דן סגל, ר' שמואל אוירבך, ר' נחום פרצוביץ. **מספריו:** יאור יחזקאל- סדרת ספרי מוסר יאמרי יחזקאל- מאמרי מוסר על התורה.

שברחו מפני הגרמנים ליד קיידאן, התלמידים התחלקו לקבוצות והסתתרו בכפרים. הרב המשגיח ר' יחזקאל, שהיה חולני ומצב בריאותו היה רופף, עדיין היה עובר מכפר לכפר כדי לעודד את התלמידים המפחדים, בלי לחוש לסכנה או לבריאותו. היה משקיע כסף כדי לעזור לאברך שהתקשה בפרנסתו. פעם אחת נתן כסף לאברך כדי שגיע בזמן לתפילה. ופעם אחרת נתן כסף לאברך, כדי שלא ילך לעבוד אלא ישקיע בלימוד.

מספרים על הצדיק שפנה אליו אחד מתלמידיו ושאל: "נהוג שכשמספרים סיפור שאירע, מגזימים מעט בתיאור העובדות ולעיתים קרובות מוסיפים פרטים. רציתי לשאול את כבודו כיצד להיגמל מזה?" ענה הרב, שאינו מבין את השאלה. חזר התלמיד והסביר. שיסע הרב את התלמיד ואמר בהתרגשות: "הלזה אתה קורה גוזמא? הרי זה שקר! אם כן אתה מבקש עצה איך לא להיות שקרן..."

בספר 'שאל אביך ויגדך' הובא סיפור מופלא על המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, שהיה כידוע עוטה תמיד ארשת רצינית, כעומד לפני המלך. על כן מה מאד נדהם אחד התלמידים כאשר נכנס אליו פעם וראה שבת שחוק מרחפת על פניו. תופעה נדירה זו שהמשגיח מחייך הפליאה אותו מאוד. הוא אזר עוז ושאל את המשגיח לפשר הדבר.

נענה רבי יחזקאל ואמר: "אכן, דבר גדול ומשמח התרחש אצלי. התווסף לי מעט ביטחון בה' יתברך, ומפני כך אני שוחק ונהנה. ומעשה שהיה כך היה: בהיותי משגיח בישיבת מיר בחו"ל, קרה פעם שנוצרה מצוקה כספית גדולה וכמעט שלא קיבלתי את משכורתי החודשית מן הישיבה, ובמצב הזה חייתי כל יום עם ביטחון שהנה מחר יזמין לי הקב"ה אוכל כדי צורכי משפחתי, והנה כאשר נכנסתי לכהן כמשגיח בישיבת פוניבז', העמידו לי משכורת חודשית קבועה די גדולה, ומפני כך הרגשתי רפיון במידת הביטחון, לעומת מה שהיה לי בישיבת מיר. אבל עכשיו" - הפטיר המשגיח בשמחה - "כבר שמונה חדשים איני מקבל משכורת מהישיבה, בגלל שהיא שקועה בחובות כבדים, וכך זכיתי להתחזקות במידת הביטחון!".

בזמן ששיבת מיר הגיע ליפן בזמן מלחמת העולם השנייה, אחד מהתלמידים חלה במחלת הטיפוס. מיד הוא הובהל לרופא, שעשו ככל יכולתם לרפא אותו, וכבר ניכרו בו סימני גסיסה. הרופאים קבעו כי אפסו לחלוטין הסיכויים שיקום ממיטת חוליו, ובעוד רגעים ספורים יימצא בעולם שכולו טוב. הידיעה הובאה במהירות למשגיח ר' יחזקאל לוינשטיין. מיד ניגש הוא לארון קודש ופתח אותו, והחל לקרוא את דברי הגמרא בהתרגשות: "מי שחלה ונטה למוות... ואפילו תשע מאות תשעים ותשעה מלמדים עליו חובה, ואחד מלמד עליו זכות- ניצל".

לאחר מכן לימד עליו זכות ובעוד דמעות בעיניו אמר: "ריבונו של עולם! התלמיד החולה, עזב את בית-הוריו שבגרמניה ונדד לישיבת מיר בליטא. והכל למען תורתך הקדושה. האם אין לו זכות מיני אלף?". ואמר יחד 'תהילים' עם כל בני הישיבה. באותו רגע ממש, חלה הטבה מפתיעה במצבו של החולה, עד שהחלים כליל - ולא נשאר בו שום רושם של המחלה, וכל זאת לתמיהתם של הרופאים.

מרן הרב ש"ך, ראש ישיבת פוניבז' התבטא פעם על הרב ואמר: "יש לי יותר הכרת הטוב לר' יחזקאל, שהכניס אותי ללימוד מוסר, מאשר לאמא שלי שהביאה אותי לישיבה ללמוד".

מידת האמת הייתה בדמו. כשנפטר חתנו הצעיר בארה"ב, גדול ורב היה צערו. והנה באותו פרק זמן נתבקש לישיבה של מעלה ר' אייזיק שר מסלבודקה. הרב התבקש לבוא ולומר מלי דהספדא, אבל לפליאת כולם נתקלו בסירוב מצידו, וכל מה שהפצירו בו היה ללא הועיל. כאשר שאלוהו לאחר מכן לפשר סירובו, ענה: "הלא מיצר אנוכי בימים אלה צער גדול על סילוקו של חתני, וחוששני שבעת שאספיד את ר' אייזיק, יתעורר בי הבכי בנקל, וכולם יחשבו שאני בוכה על סילוקו של חכם, בעוד שהסיבה הפנימית האמיתית לבכיי תהיה מחמת פטירת חתני, והיאך אשקר ואכזב?".

מעשה בתלמיד שביקש מרבי יחזקאל לוינשטיין, שיתפלל עבורו, היות והוא שרוי בצרה גדולה. חלפו מספר חודשים ואותו תלמיד בא בשנית לר' יחזקאל והפעם לבשרו שמצוקתו חלפה ואיננה. ר' יחזקאל נשם לרווחה. כאן גילה לתלמיד שלקח ללב אודות מצוקתו וכי זה השפיע עליו לרעה על מצבו. הוסיף אותו תלמיד ואמר כי כל אותם חודשים התפלל עליו ר' יחזקאל ללא היסח הדעת, עד שנתבשר שנושע מן השמים.

הרב היה זהיר מאוד בבין אדם לחברו. היה זה כאשר נכנס אליו תלמיד חכם אשר ליבו ער לקודשי ישראל ופרש לפניו תוכנית שעביד, אשר לדעתו אפשר לפעול בכך גדולות ונצורות לחיזוק הדת. הרגיש הרב כי בביצוע התוכנית יהא עלול מישהו להיפגע, קם על רגליו והצהיר בהתרגשות: "כך מקובלני מרבתי: בניין בית המקדש יבוטל אם בנייתו עלולה לפגוע באיזה אדם מישראל". שמע השואל התגובה והתוכנית נגנזה.

בספר 'פאר הדור' מסופר על רבי יחזקאל לוינשטיין, כיצד הייתה הציפייה מוחשית אצלו: לפני מספר שנים כשנכנס לביתו אחד מתלמידיו, ראה את המשגיח כשהוא שקוע בהרהורים וכולו מתח, פנה אליו המשגיח בטון של נפשי יצאה בדברו: "האם המשיח בא כבר?". נפשו כלתה בצפייתו לביאת המשיח. אירע והוצרך אחד מגדולי ירושלים ליסע לחוץ לארץ עבור צרכי ציבור, כאשר בא להיפרד ממנו אמר לו המשגיח: "אין אתה חושש שמא יבוא המשיח בהיותך בחוץ לארץ?".

במכתבו לאחד ממקורביו, כתב: "ידע ידידי, כי מחכה אני מאוד לביאת מלך המשיח במהרה בימינו, כדאי לחזק את עצמנו". הציפייה למלך המשיח, יצרה אצלו חיובים למעשה, "לחזק את עצמנו" והיה מחזק עצמו מאד בתיקון המעשים והתעלות רוחנית לקראת ימות המשיח. מרוב צפייתו ותשוקתו לביאת המשיח, היה מבקש ממקורביו, שיתפללו עבורו שיזכה לביאת המשיח.

הגאון הרב אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא - נולד בשנת ה'תצ"ט (1739) בראזנאי. מצאצאי הרב מרדכי יפה ('בעל הלבושים'). עלה ונתעלה במעלות התורה והקדושה ועבד את בוראו כאחד מן שרפי מעלה, ולא הסיח דעתו אפילו רגע מדבקותו בבוראו, וכפי עדות של רבים מגדולי דורו אשר הפליגו בגודל מסירות נפשו לעבודת השי"ת במעשיו, ללא הפסק במשך כל ימי חייו. היה מוכן בכל רגע למסור נפשו בעד הבורא. התפרסם כאחד מגדולי הרבנים בדורו וכצדיק מיוחד במינו. נוהג היה לעסוק בגמילות חסדים עם עניים, ואף היה לווה כסף מגבירים עשירים לצורך כך. גאון בנגלה ובנסתר.

בעל ייסורים - כמעט בכל יום היו לו כאבי שיניים, עד שלא יכול היה ללמוד ואף התעוור בעין אחת וקיבל את הכול באהבה ובהודאה לבורא עולם. סירב לשמש במשרת רבנות רשמית או בכל משרה אחרת, בשל ענוותנותו ובשל רצונו לא להתבטל מלימוד תורה, והימנעות ממחלוקת, ולצורך מחייתו עסק במסחר דרך עראי. ציווה, שלאחר הסתלקותו לא ידברו עליו שום שבח כלל, ושיקיימו בו ארבע מיתות בית דין ושיגביהו אותו כמה אנשים עד התקרה ממש ויזרקו אותו בכוח גדול דווקא על הארץ בלי שום הפסק סדין או קש, וככה יעשו שבע פעמים זו אחר זו. הרה"ק ר' נחמן מברסלב זי"ע סיפר על רבינו: "צדיק אחד ממדינת ליטא (וכוונתו הייתה על רבינו) היכה באצבע צרידה טרם הסתלקותו והכריז בשמחה רבה: **שעבר את העולם בשלום**". נפטר ב- י"ח אדר ב' ה'תקנ"ד (1794). חי כ-55 שנים. ציונו בהוראדנא.

אביו: ר' משה. **אימו:** מרת רבקה. **מרבותיו:** המקובל ר' אריה לייב הלוי אפשטיין (מח"ס 'בעל הפרדס' ורבה המפורסם של קניגסבורג). **מתלמידיו:** ר' יהושע העשיל כ"ץ ריינס (מח"ס 'ישועות יהושע'), ר' אליעזר הכהן רוזובסקי. **תלמיד-חבר:** ר' משה אייזער. **ילדיו:** כפי שמובא בצוואתו היו לו בנים אך לא זכה לגדלם: ר' אריה לייב, ר' משה, ר' יוסף. **מספריו:** **ייסוד ושוש**

בין פעולותיו הכבירות לתורה ולחסד, פעל הרב לטובת עניי ארץ ישראל במסירות נפש. ובהקשר לכך מסופר עליו שנסע להמבורג, שבגרמניה, כדי לזכות את תושבי העיר במצווה חשובה זו. באותם הימים העברת כספים ממדינה למדינה נחשבה כבגידה. הרב נתפס ונאסר למשך תקופה של שנה וחצי, ורק לאחר השתדלויות מרובות ומאמצים אדירים שוחרר ממאסרו. מיד לאחר מכן המשיך הרב בהתרמת כספים ושליחתם לארץ ישראל. כשהעירו לו על גודל הסכנה שיש בפעולותיו אלו, השיב ברוב צדקתו: "האם בגלל סיכון זה אני ליהודי ארץ ישראל לגווע ברעב? אין עניי ארץ הקודש צריכים לרעוב בגין סכנה זו!".

דרכו בקודש הייתה לעסוק בגמילות-חסדים לעניים, והיות שבביתו אין כל, היה לווה מעשירים ובתוך זמן ההלוואה לווה מאחרים עד שהיה בידו שלם למלווה הראשון. אירע פעם שהיה דחוק מאוד ולא יכול היה לקיים את הבטחתו לפרוע את הלוואתו בזמן. היה זה סכום עצום בסך חמש מאות ר"ט. שלח אליו העשיר בעל החוב להזכיר לו כי כבר הגיע יום הפירעון והוא זקוק לכסף. השיבו רבינו: "עדיין לא פנה היום". בעת תפילת המנחה בכה והתחנן לפני ה' יתברך בברכת 'שומע תפילה', כי אם חלילה לא ישלם ביום המדובר, יהיה נעילת דלת בפני לווים וגם חלילה חילול ה'. והנה, תיכף אחר גמר תפילת המנחה בא אליו עובר אורח, ואמר: "אתם ר' זיסקינד? שמעתי שאתם מן הנאמנים. מאחר ואני צריך לנסוע למרחקים, מבקש אני להפקיד אצלכם את המעות שלי, ובעת שאשוב מדרכי - תחזירו לי". כשיצא האיש ספר רבינו את הסכום ומצא בדיוק סך חמש מאות ר"ט ומעולם לא חזר האיש לדרוש את כספו. הגיב על כך רבינו: "בוודאי היה זה אליהו הנביא זכור לטוב".

בצוואתו הקדושה אותה כתב לבניו, אנו למדים על מדרגותיו המופלאות והליכותיו בקודש, אשר בכל תנועה היה מייחד לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו. וכך כתב רבינו (ס' י'): "... קודם ברכת המזון, אחר אכילתי ביחידות בביתי הקטן מסוגר, כפי שידעתם, הנה מרוב פחדתי פן יבוא איזה אדם ויגקוש על הדלת באמצע ברכת המזון שאפתח לו, ויבטל אותי מכוונתי, לכן קודם שהתחלתי ברכת המזון התפללתי להשי"ת בזה הלשון: 'יוצרי ובוראי, הציל אותי שלא יבוא שום אדם אצלי בעת ברכת המזון, שלא תבוטל כוונתי הטובה'. ואחר ברכת המזון, אם לא היה לי ביטול משום אדם, נתתי הודאה גדולה להשי"ת בשמחה עצומה על זה בזה הלשון: 'מודה אני לפניך יוצרי ובוראי שהצלת אותי מביטול הכוונה ברכת המזון'. (צוואה סימן לב).

בעיירה ורובלוב שעל הגבול שבין רוסיה הצאריסטית ופרוסיה, חי יהודי בשם ר' אליעזר ב"ר שלמה הי"ד שהתגורר לאחר מכן בהוראדנא. ר' אליעזר הלך פעם בפרוס ימי הפסח של שנת ה'תקנ"ג, וראה שאישה נוצריה נתקלה בדרך הליכתה ונפלה לתוך בור שנכרה ליד תל חול והתל נפל על הבור וכיסה אותה. כשראה זאת, ניסה להציל אותה ולהוציא אותה מתוך מפולת החול ועד שהספיק לעשות כן נחנקה בבור. נוצרים שעברו אותה שעה וראו את האישה המתה ואת היהודי העומד על ידה, העלילו עליו, כי הרג אותה 'על מנת להשתמש בדמה לחג הפסח הקרב'. כמובן שמיד אסרו את היהודי ושפטו אותו. בית הדין שלא היה ידוע באהבת ישראל לא חקרו את הנושא וגזרו את דינו למיתה אכזרית, וכתנאי לביטול פסק הדין נתנו לו את הברירה להמיר את דתו, ובזה ייפטר לגמרי מן העונש.

כמובן, יהודי הוראדנא השתדלו להמיר את גזר הדין אולם כל מאמציהם לא הועילו להעביר את רוע הגזירה. רבינו חשש, שמה היהודי לא יעמוד בניסיון הקשה והאכזרי הזה, ולכן השתדל להשיג רישיון לבקר אותו בבית האסורים. שם השפיע עליו וחיזק את רוחו לקדש את שמו הגדול. ואומנם עמד היהודי ר' אליעזר ב"ר שלמה הי"ד בניסיון. יום ההוצאה לפועל של גזר דינו נועד ליום שני של חג השבועות (יום טוב שני של גלויות). הגויים שבהוראדנא התכנסו בהמוניהם להיות נוכחים במחזה ולראות במו עיניהם עונשו של 'יהודי פושע' זה, ואילו יהודי הוראדנא התחבאו בבתיהם מפחד שמא יתנפלו הגויים על היהודים וינצלו את המצב כדי לרצוח את היהודים. אולם רבינו שם נפשו בכפו, עזב את בית-הכנסת באמצע התפילה, וסיכן את עצמו לעבור בין הגויים צמאי הדם, הוא שמע את המוצא להורג מברך ברכת קדוש השם כפי שלימד אותו, וענה אחריו אמן, וחזר לבית הכנסת ועשה אזכרה לנשמתו של הקדוש.

האדמו"ר הרב חנוך הניך הכהן לוי מאלכסנדר זצ"ל - נולד בשנת ה'תקנ"ח (1798) בלוטומירסק. שמו ניתן לו על שם אבי אמו. אביו היה מתנגד חריף לחסידות, אך רבינו שהיה צעיר לימים הושפע ממלמדיו ונמשך כבר אז לחסידות. בגיל 13 הגיע לפשיסחה לסעודת אירוסיו. היהודי הקדוש מפשיסחה בחן אותו ורבינו שהיה עליו חריף השיב לכל השאלות. בגיל 15 התחתן והיה סמוך על שולחן חותנו בפשיסחה. התפרסם כעילוי. דבק ביהודי הקדוש מפשיסחה עד לפטירתו. לאחר מכן היה מגדולי תלמידיו של רבי שמחה בונים מפשיסחה והיה במחיצתו במשך שנים עשרה שנה עד פטירתו. לאחר פטירתו דבק ברבי מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק כשעדיין ישב בטומשוב. בשנת ה'תק"צ (1830) תמך במרד הפולני ונאלץ מחמת הרדיפות להחליף את שם המשפחה משאטין ללוי. בשנת ה'תרי"ט (1859) לאחר פטירת הרבי מקוצק קיבל את הנהגת האדמו"ר רבי יצחק מאיר אלטר (האדמו"ר הראשון מגור). כעבור שבע שנים נפטר גם רבי ר' יצחק מאיר בנוסף ל-13 ילדיו נפטרו לפניו. נכדו רבי יהודה אריה ליב אלטר, ה'שפת אמת' היה אז בן 19 וסירב למלא את מקום סבו.

רבינו הסתיר את עצמו וסירב לשמש כרבי. לאחר פטירת חותנו וחמתו קיבל סכום גדול מהירושה. רבינו מסר את הכסף לסוחר וההסכם ביניהם היה שאת הרווחים יחלקו ביניהם. הסוחר הפסיד את כל הכסף. היו תקופות שאפילו לחם לא היה בביתו. מאחר ולא היתה לו פרנסה נאלץ לקבל את הרבנות. בהתחלה שימש כרב של נובידבור. בגיל 68 שימש כאדמו"ר לאלפי חסידים גור באלכסנדר שהפכה למרכז חסידי גדול. גם ה'שפת אמת' קיבל את מרותו ונסע לאלכסנדר. משם שימש ברבנות פרושניץ. במשך כל חייו את הכספים שקיבל מפדיון הבן, נידב לעניי ארץ ישראל. עמל על התורה ועל החסידות יומם ולילה למעלה מכוחותיו. התפרסם כגאון. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. לעת זקנותו העיד על עצמו שלא חיסר מימיו טבילה במקוה מלבד בתשעה באב ויום הכיפורים. בשנת ה'תרכ"ח (1868) חלה וסבל יסורים קשים. רבינו קיבל אותם באהבה. רבינו אמר: "החסידים נוהגים לעשות סעודות בשיתור ובשיבסר בחודש אדר. אני אעשה להם אף שמינסר". רבינו נפטר ב-י"ח אדר ב' ה'תר"ל (1870) כפי שאמר. חי כ-72 שנים. ציונו בבית הקברות היהודי של אלכסנדר לודז'. האדמו"ר ר' יהודה אריה לייב מגור (ה'שפת אמת') מילא את מקומו באדמו"רות.

אביו: ר' פינחס יעקב (רב בלוטמרסק הסמוכה ללודז'. בן אחר בן לשפתי כהן). **אמו:** מרת שרה חנה (בת הגאון רבי חנוך העניך הכהן שאטין מקאליש). **אשתו:** בת ר' יעקב יעקל פאקטיר (מעשירי פשיסחה. התפרנס מכריתת עצים). **ילדיו:** ר' יחיאל אפרים פישל, מרת ברכה שפרה מרים (בתו הבכורה, נישאה לר' מנחם מנדל מורגנשטרן), מרת חיה ציפורה (נישאה לר' משה). **מרבתי:** האדמו"רים ר' יעקב יצחק רבינוביץ (היהודי הק' מפשיסחה), ר' שמחה בונים מפשיסחה ור' מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק. **מתלמידיו:** האדמו"ר ר' יהודה אריה לייב מגור (ה'שפת אמת'), האדמו"ר ר' אברהם בורנשטיין מסוכטשוב (ה'אבני נזר'), ר' פינחס אליהו רוטנברג (הרב של פילץ), ר' אברהם מפוריסוב, ר' אברהם יהודה לייב מבראק, ר' צבי הירש לייבל מטומשוב, ר' צבי הירש מפרצובה, ר' בן ציון מאוסטרובה, ר' נח שחור ועוד (חותנו של ה'אמרי אמת' מגור). **מספריו:** יחשבה לטובה - מדברי תורתו.

הרב ר' יחיאל פישל בהרה"ק מאלכסנדר זצ"ל סיפר שפעם אחת באה הרבנית אשת הרה"ק ה'שפת אמת' זצ"ל מגור לרבינו מאלכסנדר, והזכירה את בעלה ה'שפת אמת' שיש לו על המצח מחלת עור והוא סובל מזה הרבה וקשה מאד לרפאות. הרבי מאלכסנדר זצ"ל השיב לה כי גם הוא סובל ממחלה זו על מצחו וכעת מצחו נקי כי התרפא. היא נסעה בחזרה לביתה וסיפרה לבעלה ה'שפת אמת' זצ"ל, ואמר לה שאתמול התפלא שפתאום התרפא לו ונעשה נקי, ואז אמר לה מדוע לא הזכרת לפניו שאני לא שומע כל כך בטוב, והיה מברך אותי שאשמע מהיום והלאה, בודאי הייתי מתרפא תיכף גם על זה. (מעובד מתוך 'זכרונם לברכה' מאת הרב אהרון פרלוב)

יהודי בעיר לויביטש שבפולין הסתבך במשפט קשה והיה צפוי לעונש חמור מאוד. הוא בא בבכיה אל רבינו לבקש על נפשו. רבינו בירך בשפה רפה ולא הבטיח לו ישועה וודאית. אותו יהודי הפציר מאוד ברבינו וביקש הבטחה. רבינו אמר לו: "אולי תישאר כאן בשבת-קודש?". וכן עשה. בליל שבת קודש קודם הקידוש התחיל הרבי ר' העניך זי"ע לומר את תפילת "ריבון כל העולמים". כאשר הגיע לתיבות "מלך כביר מלך לובש רחמים", נתקל כאילו בלישניה ואמר "כביר מלך לויביטש". מישהו המציבור אמר לתקן הטעות, ושוב חזר מרן זי"ע ואמר "מלך יחיד ומיוחד, מלך, כביר מלך לויביטש". שתקו כולם כי הבינו שיש כאן דבר מכוון נסתר.

במוצש"ק אותו יהודי נכנס להיפרד מרבינו. מרן פנה אליו במאור פנים ובירכו והבטיח לו שבודאי ישועתו קרובה. היהודי שאל בפליאה: "רבינו, מה השתנה מקודם השבת לאחריה?". הצדיק השיב לו: "חיפשתי להמשיך ישועה עבורך, אך כל שערי שמיים נסתמו בעדך, ולא ידעתי להשית עצה בנפשי".

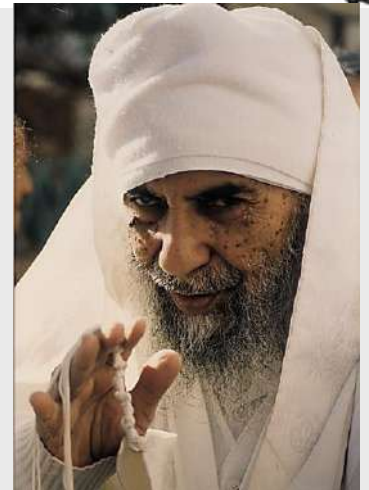
"אולם מה'מלכים' של ליל שבת נעשים 'שערים' במוצאי שבת. לכן החלטתי להמליך מלך חדש על לויביטש שמעתה יהיה 'כביר' מלך לויביטש. דרך השער החדש שנפתח על ידי מלך זה הצלחתי להמשיך לך ישועה". כידוע שדרכו של רבינו היתה לדבר בלישנא דחכמתא, ומי יעמוד בסוד קדושים ואכן האיש בדרך פלא יצא זכאי במשפט. (מעובד מתוך חשבה לטובה)

חסיד אחד בא לפני רבינו זי"ע והגיש לו קוויטל של חברו. כאשר רבינו הביט בפתקא הוא אמר לו: "פתקא זו היתה במקום גדול". ויותר לא אמר אליו כלום. חקר האיש ודרש ונדע לו שהפתקא הזו היתה עוד בהיכל קודשו של מרן הרבי מנחם מנדל מורגנשטרן מקוצק זיע"א וגם הוא קרא את הפתקא הזו בפיו. (מעובד מתוך חשבה לטובה)

אם ראשונים כמלאכים - הרב המקבל שמעון יהושע חירארי זצ"ל

הרב המקובל שמעון יהושע חירארי זצ"ל - נולד בגאבס שבתוניס בשנת ה'תרפ"ו (1926). בהיותו בגיל שש-עשרה שנים בלבד מונה לרב בעיר תמזרט ע"י הרב חיים חורי זצ"ל. כשעלה לארץ התיישב בקריית מלאכי. לאחר מספר חודשים עבר לתל אביב והקים עולה של תורה. עמד בראש מוסדות 'פיתוחי חותם' הכוללים למעלה מ-700 תלמידים. **זקן המקובלים מצדיקי הדור הנסתרים וגדול חכמי תוניס. גאון בנגלה ובנסתר.** במשך שנים העביר שיעורים על הזוהר על בסיס יומיומי והוביל מעמדי סיום ספר הזוהר בהשתתפות קהל רב. בעל יראת שמים מופלאה. ענוותן ונעים הליכות. הקדיש את כל שעות היממה ללימוד התורה, מבוקר עד ליל. נהג לנסוע לקברי צדיקים בדרום ב-י"ב אייר (יום פטירת רבו, ר' יוסף 1050) ולצפון ב-י' תמוז (יום הולדתו). מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל כינה אותו "**צדיק יסוד עולם**". הגאון הרב בן-ציון מוצפי התבטא עליו: "**איש צדיק, צנוע ועניו, ירא אלקים ואוהב ישראל**". כשנפטרה אשת הצדיק הגיעו בניו של מרן חכם הרב עובדיה יוסף לנחמו, והעידו כי אביהם כמעט ולא עיין בספרים חדשים של ליקוטים שיצאו בדור הזה **אבל בספרי הרב חירארי נהג לעיין באופן קבוע, וגם ציטט מהם ודיבר בשבחם. הקדיש את כל שעות היממה ללימוד התורה מבוקר עד ליל. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. בעל רוח-הקודש.** נפטר ב-י"ט באדר ה'תשע"ה (2015) לאחר תקופה ארוכה שחלה. חי כ-89 שנים. ציונו בבית העלמין הישן בבאר שבע. נטמן ליד רבו ר' יוסף 1050 הכהן.

אביו: ר' אברהם. **אימו:** מרת בחריא. **מרבותיו:** ר' חיים חורי, ר' יוסף 1050 הכהן (רבו המובהק), ר' פראגי' אלוש. **ילדיו:** מרת ברוריה (נישאה לר' מנחם מיימון, נכד של ר' חיים חורי, בנו של ר' פרץ מיימון שימש כרב מושב גלעד ורב איזורי מרחבים), ר' ישראל, מרת שרה, ר' דב, ר' שלמה, ר' אברהם, מרת אורלי (נישאה לנכדו של ר' רחמים חי חוויטה הכהן), ר' פרץ (משמש כראש כולל 'שער שמעון'), ר' ברוך (ראש ישיבת בית רבי), ר' זאב, ר' יוסף (ראש מוסדות 'פיתוחי חותם'), מרת רבקה (מנהלת ביה"ס עוז והדר וסמינר ואת עלית באשדוד). **מתלמידיו:** העמיד אלפי תלמידים. **חברותא:** הגאון ר' עובדיה יוסף (בעת כהונתו כרבה הראשי של ת"א למדו יחד בכל יום שישי). **מספריו:** במהלך חייו זכה לחבר למעלה מ-60 ספרים העוסקים בנגלה ובנסתר: **ישער שמעון** (5 חלקים- שו"ת) **ישו"ת שערי צדק בית אבי יישמח לבב יישמח לבי יספר מגילת אסתר יספר על פרשת ויקרא יספר כמעט על כל הש"ס וכתבים רבים שעדיין לא זכו להגיע למכבש הדפוס.**

פ יפר בחור שהיה מקורב מאוד לרב, שבעבר ביקש לשאול את הצדיק שאלה מסוימת. אולם בכל פעם התבייש הלה לשאול את הרב. לילה אחד בחלומו, רואה הוא את הרב **שעונה לו תשובה על שאלתו.** כאשר התעורר הלה, אמר לעצמו: "אם כן, אות הוא מהשמיים כי עליי לגשת ולשאול את הרב ולא להתבייש בשאלה זו!". כשיגש לרב לשאול את השאלה, פנה הצדיק אליו בחיוך ואמר: "**עניתי לך על זה אתמול בלילה. נכון?!**"

פ עם אחת יצא רבינו מבית-הכנסת לאחר התפילה וראה שכלב גדול רודף אחרי יהודי. הכלב רץ מאוד מהר וכמעט הדביק את אותו אדם, שרץ בכל כוחו כדי לברוח ממנו. מיד הרים הרב את ידו ואמר: "**בטל**". מיד באותו רגע ניכר כאילו מישהו בעט בחוזקה בכלב, ומחמת אותה מכה ברח כל עוד נפשו בו וחדל לרדוף אחרי אותו יהודי.

מ נהגו של רבינו היה לקבץ את תלמידיו וכל ראש-חודש לנסוע לקברות הצדיקים ושם לעתיר בתפילה. המסלול היה קבוע ועבר דרך ציונים של מספר תנאים. פעם אחת התעכבו בתפילה על ציונו של אחד התנאים וכבר היה מאוחר, ולכן נאלצו 'לדלג' על ציונו של התנא הקדוש רבי יוסי דמן יוקרת זצ"ל שלפי המעשה עליו מסופר בגמרא, יודע שהצדיק היה קפדן.

למחרת בתפילת השחרית פנה הרב לתלמידיו ואמר: "התנא ר' יוסי דמן יוקרת בא לאחד ממנו אתמול בלילה (רבינו מגודל ענוותנותו לא רצה לומר, שבו היה המעשה אלא אמר 'לאחד מאתנו') והוא כועס עלינו שלא הגענו אליו להתפלל על ציונו. לפיכך עכשיו כולנו נבטל את סדר הלימוד וניסע לציון שלו..."

ב ראש השנה 'נלקחה' קופה מלאה המכילה תרומות מהישיבה של רבינו. כשבאו וסיפרו לצדיק, מה שאירע, הוא לקח עימו מספר תלמידים ואמר: "בואו וניסע". הם נכנסו לרכב והרב כיוון אותם לתחנת אוטובוס. הם עצרו את רכבם, ירדו ממנו והחלו ללמוד תורה באותה תחנת אוטובוס... החלו לעבור האוטובוסים בתחנה. האוטובוס הראשון עבר, והרב ממשיך בלימוד. השני עבר, ושוב הרב ממשיך בלימודו. כשהגיע האוטובוס השלישי, עלה הצדיק לאוטובוס, ניגש לאחד האנשים ואמר לו: "**תן לי את הכסף שלקחת, אתה יודע שאסור לגזול כספי ציבור!**". מיד הבחור הוציא ונתן לו את הקופה בחזרה.

ל פני מספר שנים, הגיע לרבינו קבלן אחד שהתעניין מאוד בבית-הכנסת של הרב. הוא הציע הצעות 'מפתות' תמורת המקום אולם הרב סירב בכל תוקף. כשראה שהצדיק אינו מסכים לו, הלה העז ומשך בבית-הכנסת! לרב בזקנו. מיד קפצו על אותו קבלן תלמידיו והוציאוהו משם בבושת פנים. החל הרב לבכות וביקש מהסובבים אותו, שיבואו לידו וכך אמר: "הבא נתפלל על אותו יהודי, שלא יקרה לו כלום, על כך שהוא ביזה את בית הקב"ה. (מה שהיה חשוב לצדיק הוא ביזוי המקום ולא מה שנעשה לו!). אולם הקב"ה תבע את דינו של הצדיק, ועוד באותו היום נפל על ראשו של הקבלן בלוק והוא נפטר ל"ע."

הגאון הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל: נולד בורבוי (סלובקיה) בשנת ה'תר"ט (1849). בהיותו כבן שש התייתם מאביו. וכעבר שנתיים נישאה אימו בשנית. רבינו התבלט בחריפותו בתלמוד תורה. אביו החורג התרשם מכישרונותיו והחליט לשלוח אותו ללמוד במוסד להשכלה גבוהה. לפיכך החליט לברוח לעיר מולדתו וללמוד שם בישיבה. לצעד זה קיבל את הסכמת אמו ואת ברכת ר' יהודה אסאד. **כבר בגיל 14 הוכר כעילוי. וכעבור שלוש שנים היה בקי ברב חלקי הש"ס.** בשנת ה'תרכ"ה (1865) עבר ללמוד בישיבת ה'כתב סופר' בפרשבורג. גם כאן עמל בתורה ושמו התפרסם למרחוק. בשנת ה'תרל"ג (1873) עלה רבנו יחד עם רבו ר' אברהם שאג לארץ ישראל. בשנת ה'תרל"ו (1876) פתח רבנו ישיבה בבית המדרש של ר' יהושע ברדקי, ושמו התפרסם כאחד ממנהיגי הציבור בירושלים. הגאון ר' יהושע ליב דסקין (מהרי"ל) הוקירו מאד ומינהו כאב"ד בבית דינו. **אולם בענוותנותו ביקש רבינו לשחרר אותו מתפקיד זה.**

כאשר הגיעה משלחת רבנים לביתו ובראשם ר' יצחק ירוחם דיסקין על מנת למסור לו את כתב המינוי לשמש כרבה של ירושלים רבינו סירב לקבל את המינוי, אך רבני העדה החרדית הפצירו בו והתחננו לפניו במשך זמן רב... בראות ר' יצחק ירוחם כי הרב עומד על דעתו ומסרב מגודל ענוותנותו, גזר עליו 'בגזרת רב' לקבל את כתב הרבנות. **בפני הצדיק לא עמדה כל ברירה והוא נכנע, אך עשה זאת בבכי מר.** מגדולי המנהיגים וחכמי האשכנזים בירושלים. רבה הראשון של העדה החרדית בירושלים. בעל ייסורים אולם קיבל את ייסוריו בשלוות נפש וללא טרוניות ובאהבה. השתתף ביסוד בית היתומים 'דסקין' (בשכונת 'גבעת שאול' ובית-חולים 'שערי צדק'). גאון אדיר ותלמיד חכם מופלא. פעל להקמת שכונות חדשות בירושלים (נחלת שבעה, מאה שערים, בית ישראל ועוד). בשנת ה'תר"מ (1880) הצטרף לאגודת 'חברת שומרי תורה' (שמטרתה להקים ת"ת בישובי הארץ). נפטר ב-י"ט אדר ב' ה'תרצ"ב (1932). חי כ-83 שנים. ציונו בהר הזיתים (סמוך לרבו, ר' אברהם שאג).

אביו: ר' אברהם שלמה (מתלמידי ה'חתם סופר'). **אימו:** מרת זאלדה. **נשותיו:** בת ר' שלמה זאלצער (זיווג ראשון- ילדה לו 8 בנים ו-2 בנות), מרת חיילא (זיווג שני- בת ר' מנחם דייטש- דיין בטאפלישין). **מרבנותיו:** ר' ליב לפלר (ראש הישיבה בסמיניץ). ר' חיים צבי מנהיים (ראש הישיבה בורבוי ומח"ס 'עין הבדולח'). ר' שמואל אברהם סופר (ה'כתב סופר'), ר' משה יוסף הופמן ור' אברהם שאג מקוברמזורף (מח"ס 'אהל אברהם'- רבו המובהק). **מספריו:** **ישלמת חיים- שו"ת,** הנהגות ופסקים **יתורת חיים- שו"ת • חכמת חיים** (יצא ע"י ינו ר' שלמה זלמן זוננפלד).

מעשה במזכיר כולל בשכונת מחסה בירושלים אשר ציווה לשמשו: "לך והזמן את גברת רזנפלד שבשכונה ומסור לה שתכנס לקבל סכום כסף שמחכה עבורה ולחתום על הקבלה". **השמש התבלבל וטעה, הוא החליף את השם רזנפלד – לזוננפלד ומגברת עשה הרב.** ירד לביתו של רבינו, ששימש כרבה של ירושלים, ואמר לו שהמזכיר מבקשו שיעלה אליו. מיד הזדרז הרב ועלה למשרד. משנפתחה הדלת תמה המזכיר: "אם הרב זקוק לי, מדוע לא שלח לקרוא לי?". ענה הרב בפשטות: "השמש הזמיניני אל כבודו". עד מהרה התבררה הטעות. **רצה המזכיר לנזוף בשמש, אך הרב מנע בעדו באומרו כי זה עלול לקרות לכל אדם.** רבינו יצא מהמשרד, **אולם לא לדירתו חזר, אלא עלה במעלה השכונה דפק על דלתה של גב' רזנפלד והודיעה:** "מזכיר הכולל מבקש שתכנסי אליו, הגיע עבורך כסף". ('האיש על החומה')

בכל ימות השנה כמעט שלא פסקו מבקרים מביתו של רבי יוסף חיים זוננפלד, גאב"ד ירושלים. ועל אחת כמה וכמה בימי חג ומועד, המה ביתו ממבקרים וממקבלי פני הרב ברגל. באחד המועדים קרה מקרה מפתיע- בכל פעם שנכנס מבקר היה ר' יוסף מקבלו בסבר פנים יפות ומשיבו "חג שמח", אולם היה הרב גם אומר משפט מוזר: "כבודו בודאי חוזר מהכותל המערבי או הולך לשם עתה". (הרב התגורר בסמוך לכותל). מכיון שאותו משפט חזר ונשנה כלפי כל המבקרים עורר הדבר תמיהה.

כשעזב אחרון המבקרים את הבית, הסביר ר' יוסף את התנהגותו לאיש אמונו ר' משה בלוי. וכך אמר: "**הלא ראית שלידי יושב מקודם רב פלוני. חשתי שמא ריבוי המבקרים בביתי יפגע חלילה, ולו במעט, בכבודו או שיגרום לו חלישות הדעת על שלבתי מגיעים כל כך הרבה מבקרים בהשוואה אליו. לכן השתדלתי לומר לכל המבקרים שהם בודאי באים מהכותל או בדרך אליו. להדגיש שבדרך אגב הם נכנסים גם אלי. אבל לא הייתה להם כוונת תחילה לעשות כן**".

כל ימיו חישב רבינו חשבונות, שלא יפגעו חלילה בכבוד ושלוות הבריות ולא יטרידם. בשנתו האחרונה, כששהה מספר שבועות בימות הקיץ בבית היתומים דיסקין בכניסה לירושלים, והוא כבר חלש מאוד, זירז את בני ביתו להקדים את שובו לביתו אשר בעיר העתיקה. הרופא התנגד לכך וטען כי האוויר יפה לו, אבל הוא עמד על דעתו וקיצר את שהותו שם, יותר מאשר בשנים הקודמות. כששאלוהו איש סודו ר' משה בלוי: "**מדוע לא יישאר רבנו יותר, הרי האוויר כאן טוב לבריאותו?**".

השיב רבינו: "אגלה לך בחשאי את אחד מטעמי. מרגיש אנוכי שיומי קרב, והרי כידוע נהוג בירושלים לשאת את מיטת הנפטר בידיים עד להר הזיתים, נמצא אפוא שאצטרך להטריח את אנשי 'חברא קדישא' וקהל המלווים שיישאוני מרחק עצום כזה מבית היתומים הנמצא במערב ירושלים, ועד להר הזיתים במזרחה. הלא טרחה מיותרת היא!". (עמודא דנהורא).

האדמו"ר הרב דוד שפירא מדינוב זצ"ל- נולד בשנת ה'תקס"ה (1804). נקרא בשם דוד על שם החסיד המפורסם ר' דוד מליז'נסק זצ"ל (שהעיד על עצמו כי מעולם לא היה לו כלל חטאת נעורים). ר' יצחק אייזיק אייכנשטיין מזידיטשובי שאל את ה'בני יששכר': "מהיכן לקח מחותני שתי נשמות יקרות כאלה לשני בניו, שהמה נשמות בלא גופים?" (כשהכוונה על רבינו ועל אחיו, ר' אלעזר מלאנצהוט). ה'בני יששכר' השיב כי **נשמות אלו משך מעולם האצילות**. על כך אמר ר' יצחק אייזיק: "**אף שמעולם האצילות קשה מאוד להמשיך נשמות, אבל אם ה'בני יששכר' אמר כך, ודאי כן הוא**".

בהיותו כבן שתיים-עשרה שנים נישא, והם גרו בכפר קטן סמוך לבערשט. **ענוותן מופלא**. בעל רוח-הקודש. **מלומד בניסים**. רבים פנו אליו ונושעו. רבינו אף החיה מתים. על גדלותו שמעו החסידים כי השר שלום רוקח מבעלז אמר לרבנית על רבינו: "אם מניחים בן כזה יכולים לישון במנוחה בקבר". בפעם הראשונה שהיה רבינו אצל הרה"ק מריזשין (שהיה אז סגי נהור), כשאחז את ידיו אמר לו תיכף: "אתם בנו של הצדיק מדינוב, רצוני לדבר עמכם ביחידות", ואחר שפנה הקהל ללכת ישבו שני הצדיקים והמתיקו סוד במשך שעה ארוכה. החל לכהן כאדמו"ר לאחר פטירת אביו ב-י"ח טבת ה'תר"א (1840) ועל שם העיר נקרא שמו עד היום ר' דוד'ל מדינוב. נפטר ב-י"ט אדר ה'תרל"ד (1874). חי כ-70 שנים. ציונו בדינוב ליד אביו.

סבא: ר' פסח (מצד אביו). **סבתא:** איטה (מצד אביו). **אביו:** האדמו"ר ר' צבי אלימלך (בעל ה'בני יששכר' מדינוב). **אימו:** מרת חנה מירל. **בניו:** האדמו"ר ר' ישעיהו נפתלי הירץ מדינוב, האדמו"ר ר' מאיר יהודה מבוקווסק והאדמו"ר ר' צבי אלימלך מבלאז'וב. **חתניו:** ר' אלתר משה חיים בן רבי יעקב יוסף מגלגוב, ר' טוביה ממיידאן, ר' יהודה רוקח מדינוב ור' מנדל מרופשיץ. **מרבותיו:** האדמו"ר ר' ישראל מרוז'ין, האדמו"ר ר' שלום מבעלז ור' שמעון מירוסלב. **מספריו:** יצמח דוד.

בעיר קטנה הסמוכה לדינוב גרו מעט יהודים ולא היה להם ביהמ"ד מיוחד לתפילה. ובעל בית המזיגה קבע מקום בבית המזיגה שלו לתפילת הציבור. והיה שם גוי שיכור אחד שרגיל היה להפריע לתפילתם, ותמיד חשב מזימות שונות להפריע ולא יכלו לו. פעם אחת הגיע זמן התפילה והגוי לא רצה לצאת מבית-המרזח. מאחר שבעל בית המזיגה לא הצליח להוציאו, לפיכך ניגש אליו ונתן לו מכה על לחיו בחוזקה, ונפל הגוי פגר מת.

נבהלו היהודים מאוד מזה, כי ידעו אלו עלילות וצרות צרורות עלולות לבוא עקב מיתת הגוי. לפיכך הורידו את הגוי למרתף ונעלו אותו, ומיד יצא בעל בית-המזיגה עם שני שליחים על גבי עגלה כדי להגיע לרבינו. הצדיק, שהרגיש הכול ברוח קדשו, ציווה לפני כן לגבאי בייניש, שיסגור הדלתות והחלונות ואל יניח לשום אדם להיכנס אליו.

כשהגיעו השלוחים וראו, שאי אפשר להיכנס לרבינו התחילו לבכות מגודל הפחד והצרה, עד שנכמרו רחמיו עליהם, והם הורשו להיכנס. מיד צעק רבינו על בעל בית-המרזח: "**אתה רוצח, כך הולכים והורגים אדם?**". בכה האיש בכי מר ואמר: "רבי, מה אוכל לעשות? עתה יעלילו עלינו עלילות". נתן להם רבינו את מטפחתו ואמר להם: "לכו לביתכם והעבירו את המטפחת ג' פעמים על פני הגוי ותאמרו באוזניו: "**הרב מדינוב דוד בן חנה מירל מצווה עליך, שתלך לביתך**".

השלוחים עשו כן, ומיד עמד הגוי על רגליו והלך לביתו. כאשר הגיע לביתו, אשתו צעקה עליו: "היכן היית עד עכשיו?". הוא ישב על כסאו וביקש ממנה, שתכין עבורו כוס תה. המילים הללו הרתיחו אותה, והיא צעקה לעברו: "תה אביא לך? היכן היית עד עכשיו?!". והתנפלה עליו. תוך כדי החבטות של אשתו, נפל הגוי שנית פגר על הארץ. וליהודים הייתה אורה.

בהיותו כבן שתיים-עשרה שנים נישא, והם גרו בכפר קטן סמוך לבערשט. בנו (האדמו"ר רבי צבי אלימלך מבלאז'וב) מספר על רבינו, שכאשר אביו נסע, לקחת לו אישה, אמר לו, שיראה את כלתו קודם הקידושין. אולם רבינו סירב. כאשר אמר לו: 'הלא אמרו רז"ל אסור לקדש אישה, עד שיראנה', השיב- הלא טעם רז"ל, שמא יראנה ואחר כך תתגנה בעיניו, וזה אינו שייך אצלי כי **אני בטוח, שלעולם לא אראנה**". וסיים בנו ואמר: "ואין זאת רבותא, כי **מורי זצ"ל אמר על אבי, שהייתה לו מדרגה של פלטי בן ליש**".

הרה"ק ר' יחזקאל שרגא הברשטאם זצ"ל (ה'דברי יחזקאל' משינאווא ומייסד חסידות שינאווא זיע"א) נסע פעם לשבות בצל רבינו בשבת פרשת יתרו. כאשר חזר משם, סיפר לאביו האדמו"ר רבי חיים הברשטאם מצאנז (ה'דברי חיים' זיע"א) בהתפעלות, כי **בעת קריאת עשרת הדיברות ראה קולות וברקים כמו בעת מתן תורה ממש**. אמר לו אביו: "אם תרצה, גם אני יכול להראות לך זאת", וכאשר קראו עשרת הדיברות בפעם הבאה, הראה לו גם אביו התגלות כזו, שראה אצל רבינו.

פעם אחת כשהיה אצל הרה"ק המקובל צבי הירש אייכנשטיין מזידיטשוב זי"ע עישן רבינו מקטרת, ונכנס הרה"ק ר' צבי ואמר, **שהוא מרגיש ריח של קטורת, ורוצה לדעת, מי זה המעשן**.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל
ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים להשתמש
בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים